

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

**Badania ratują
ruiny**

Archeolodzy pracują na
Podzamczu

str. 2

Energia z wiatru

Pierwszy wiatrak stanął
w gminie Dębowa Łąka

str. 3

**Bezpłatna
edukacja**

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
pomaga zdobyć
kwalifikacje

str. 5

REKLAMA

PRYWATNE ŚWIADCZENIE MEDYCZNE

- poradnie specjalistyczne
- pracownie diagnostyczne
- laboratorium
- chirurgia jednego dnia

rejestracja tel.:
56 658 44 22
www.citomed.pl

Citomed
LABORATORIA CYTOMED SP. Z O.O.
ISO 9001:2000

Lecznice Citomed Sp. z o.o.
Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73

CZWATREK

22 lipca
2010

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49zł

w tym 0% VAT

nr 29/2010 (69)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Powiat

W upały pracujemy krócej?

Upały dają się nam we znaki. Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy apeluje do pracodawców o skrócenie pracownikom czasu pracy. Wiele przedsiębiorstw i urzędów w naszym powiecie przesunęło lub skróciło godziny urzędowania.

- Wysokie temperatury są bardzo niebezpieczne dla człowieka. W wyniku nasłonecznienia istnieje ryzyko przegrzania i udaru cieplnego. Zaostrzają się wszystkie choroby niedokrwienne, może dojść do spadku i wzrostu ciśnienia, do zawałów oraz udarów mózgowych. Należy unikać ekspozycji na słońce szczególnie w godzinach od 11 do 13. Nie można przesilać organizmu, trzeba oszczędzać się. Konieczna jest ochrona głowy, noszenie czapek, chustek. Bardzo ważne jest, by dużo pić napojów niegazowanych, niesłodkich, mineralizowanych. Przez parowanie człowiek traci wodę i elektrolity, które koniecznie należy uzupełnić. Woda nie może być lodowata, ponieważ może doprowadzić do szoku termicznego – mówi lekarz chorób wewnętrznych Ewa Żłobek.

W Kodeksie Pracy można znaleźć szczególne przepisy dotyczące pracy w trakcie upałów. Jest możliwość, by skrócić czas pracy poniżej ośmiu godzin dziennie

oraz 40 tygodniowo dla pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie uciążliwych. Może się to odbyć przez zmniejszenie liczby godzin pracy dziennie bądź tygodniowo lub poprzez wprowadzenie przerw. Nie wpływa to na wysokość wynagrodzenia pracownika.

Obowiązkiem pracodawcy jest również dopilnowanie, by

sprawnie działały urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne. Ponadto należy zabezpieczyć okna przed nadmiernym nasłonecznieniem, np. poprzez zainstalowanie rolet, czy żaluzji.

Gdy temperatura przekracza w pomieszczeniu 28 stopni, lub w przypadku gdy praca wykonywana jest na otwartej przestrzeni i temperatura wynosi więcej niż 25

Pracownicy Urzędu Miasta nie narzekają. Wentylator oraz woda wystarczają w zupełności. Na zdjęciu Tomasz Zygnarowski i Marcela Łazarska z Wydziału Budownictwa, Inwestycji i Ochrony Środowiska

stopni pracodawca ma obowiązek dostarczyć pracownikom wodę. Napoje powinny być udostępnione nieodpłatnie i w takiej ilości, która zaspokaja potrzeby. Ponadto należy zadbać o udostępnienie pracownikom wody w celach higienicznych. Osoba wykonująca prace brudzące na otwartej przestrzeni powinna mieć zapewnione co najmniej 90 l wody dziennie.

Jeden z przepisów dotyczy również młodocianych pracowników. Należy zadbać by nie pracowali oni w pomieszczeniu, w którym temperatura przekracza 30 stopni Celsjusza, a wilgotność powietrza wynosi 65 %.

Jak sytuacja wygląda w wąbrzeskich zakładach pracy?

dokończenie na str. 3
REKLAMA

BEZPŁATNA INFOLINIA 800 700 900
TEL. KOD 71 797 22 30
www.aigbank.pl

AIG Bank
...i masz wszystko!

Wąbrzeźno
ul. Kościuszki 2A
czynne: pon.-pt. 9.00-17.00

AIG BANK
POLSKA SA

finanse dla domu

Od 8 czerwca 2010 r. właścicielem AIG Bank Polska SA jest Santander Consumer Bank SA. W okresie przejściowym możecie Państwo nadal otrzymywać materiały z nazwą lub logo American International Group, Inc. („AIG”), wykorzystywanymi za zgodą AIG, które jednak nie będą ponosić odpowiedzialności za treść takich materiałów i powiązane z nimi produkty. Po zakończeniu okresu przejściowego materiały będą opatrzone inną nazwą lub logo. / Effective June 8, 2010 AIG Bank Polska SA was sold to Santander Consumer Bank SA. During a transition period, you may continue to receive materials that bear the American International Group, Inc. („AIG”) name and/or logo, which are used with the permission of AIG. Neither AIG nor any of its subsidiaries will be liable to you for such materials or their associated products. Following the transition period, materials will reflect different name(s) and logo(s).

**KONKURS
KONKURS
KONKURS
KONKURS**

**"ZAŁÓŻ KONTO
ODBIERZ NAGRODĘ"**

Szczegóły w oddziale przy ul. 1 Maja 39, 87-200 Wąbrzeźno

Bank BGZ
Pieniądze są dla ludzi

Wąbrzeźno

Badania ratują ruiny

Od początku lipca na Podzamczu trwają badania archeologiczne. Celem tych rozłożonych na przynajmniej dwa lata wykopalisk jest zbadanie terenu przed rozpoczęciem prac związanych z zagospodarowaniem terenu Podzamcza, które ma w przyszłości stać się turystyczną wizytówką Wąbrzeźna.

W pracach uczestniczy dwudziestopięciosobowa grupa studentów archeologii UMK pod nadzorem doktora Marcina Wiewióry. Pomocą służy im dwóch wolontariuszy z Wąbrzeźna i ośmioosobowa grupa pracowników interwencyjnych, którzy są szczególnie przydatni przy cięższych pracach.

Jeżeli ktoś spodziewa się, że badania archeologiczne na Podzamczu przyniosą odkrycia na miarę skarbu ze Środy Śląskiej, może być rozczarowany. Ruiny wąbrzeskiego zamku biskupów chełmińskich na przestrzeni wieków zostały zniszczone i wyeksploatowane pod względem archeologicznym.

- Obecne badania mają na celu zbadanie aktualnego stanu ruin – mówi doktor Marcin Wiewióra. – Nasze prace mają charakter ratowniczy, chcemy dokładnie zbadać, co zostało z zamku i co w przyszłości będzie można wyeksponować. Wąbrzeski zamek zaczęto rozbierać na przełomie XVIII i XIX wieku. Jeszcze na początku dwudziestego wieku były tutaj fragmenty murów mające wysokość kilku metrów. Ostatecznie zamek został zniszczony przez „badania archeologiczne”, jakie prowadzili tutaj Niemcy w latach czterdziestych. Tak naprawdę była

to świadoma rozbiórka, na miejscu zamku miał stanąć budynek Hitlerjugend. Podobna, planowa rozbiórka zamku miała miejsce wiek wcześniej w Grudziądzu, kiedy to w latach 1801-1804, na polecenie Fryderyka Wilhelma II zniszczeniu uległ tamtejszy zamek. Więcej szczęścia miał zamek w Radzynie, ale tam zachowało się zadaszenie i przez wieki radzyński zamek „żył”. Mieściły się tam siedziby urzędów i dlatego dotrwał do dnia dzisiejszego w dobrym stanie. Tutaj nie spodziewamy się odnalezienia przedmiotów, powszechnie rozumianych jako „skarby”, w wypadku ruin będących w takim stanie jak wąbrzeskie jest to rzadkością. Dla mnie odkryciem będzie znalezienie pozostałości jakiegoś elementu architektonicznego w miejscu, w którym się go nie spodziewaliśmy. Także to, że w jakimś miejscu nie znajdziemy niczego, także będzie dla nas cenną informacją. Wąbrzeski zamek praktycznie nie ma zachowanej ikonografii, nasze prace pozwolą w wiarygodny sposób odtworzyć jego wygląd i powiedzą o tym, jak wyglądało życie na zamku. Niepodjęcie przez nas prac archeologicznych jeszcze pogorszyłoby stan ruin, które mogłyby zostać zniszczone, choćby podczas prac związanych z zagospodarowaniem

tego terenu.

Wyniki zaplanowanych na przynajmniej dwa lata badań będą miały wpływ na plany zagospodarowania Podzamcza, które będą musiały uwzględnić historyczne znaczenie tego miejsca. Średniowieczne mury z upływem czasu stały się bardzo kruche, być może część z nich po przebadaniu trzeba będzie zasypać.

- Zabytki niszczą nie tylko pod wpływem upływu czasu czy warunków pogodowych, zniszczyć je mogą także ludzie – mówi Marcin Wiewióra. – Czasami jedna wycieczka jest w stanie zniszczyć efekty naszej pracy przez bezmyślne zabieranie cegieł. Dlatego apeluję do tych, którzy przychodzą na Wzgórze Zamkowe, by zachowywali się bardzo ostrożnie, a najlepiej, by zwiedzali je wtedy, gdy prowadzimy tutaj prace.

Prace archeologiczne przebiegają sprawnie, mimo że ze względu na upał archeolodzy na początku lipca pracowali tylko przez sześć godzin dziennie.

- Na pewno na tempo prac ma wpływ zaangażowanie całej ekipy – wyjaśnia Marcin Wiewióra. – Studenci archeologii to najczęściej pasjonaci, tego kierunku nie wybiera się dzisiaj ze względu na perspektywę zdobycia atrakcyjnego zawodu, bo takiej perspektywy nie ma. Ochotnicy z Wąbrzeźna przyszli do nas sami, więc mogliśmy być pewni ich zaangażowania. Chciałem jednak pochwalić pracowników interwencyjnych. Coraz częściej zdarza się, że w badaniach archeologicznych, zwłaszcza finansowanych przez samorządy, w pracach bierze udział tego typu ekipa, ale z jakością ich pracy bywa już różnie. Ci panowie, którzy tutaj pracują, angażują się w swoją pracę, wykonują ją świetnie, choć

ze względu na pogodę mają naprawdę ciężką robotę.

Badania na Wzgórzu Zamkowym mają charakter ratowniczy. Ich zasadniczym celem, oprócz zdobycia wiadomości o przeszłości tego miejsca, jest zachowanie w jak najlepszym stanie pozostałości wąbrzeskiego zamku.

- Po przeprowadzeniu tego

typu badań zawsze pozostaje problem „co będzie potem?” – mówi doktor Wiewióra. – W wypadku ruin wąbrzeskiego zamku szansą dla tego miejsca jest wkomponowanie go w plan zagospodarowania Podzamcza. Ruiny będą wtedy zarówno dobrze wyeksponowane, jak i chronione przed dewastacją.

tekst i fot. Jarek Brzuska

Marcin Wiewióra prezentuje jeden z przedmiotów znalezionych podczas wykopalisk

Młodzi archeolodzy przy pracy

Pan Krzysztof jest jednym z pracowników interwencyjnych pracujących na Wzgórzu Zamkowym

Wykopalka odwiedziła także rycerze zmierzający na inscenizację bitwy pod Grunwaldem

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Karolina Rokitnicka

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Dla tych, którzy szukają pracy

Centrum Aktywizacji Zawodowej to nowa, wyspecjalizowana komórka Powiatowego Urzędu Pracy. Służy tym bezrobotnym, którzy zarejestrowali się w urzędzie, by znaleźć pracę, a nie otrzymywać zasiłek czy mieć opłacane ubezpieczenie

Centrum skupia się wyłącznie na aktywnych działaniach w zakresie usług rynku pracy. Nastawione jest na klientów urzędu pracy, tj. osoby bezrobotne poszukujące pracy oraz pracodawców.

Pracownicy centrum ustalają indywidualny tok rozwoju zawodowego dla bezrobotnego. To tutaj zainteresowani znajdą wszelkie informacje dotyczące szkoleń zawodowych, stażu, prac interwencyjnych, robót publicznych czy przygotowania do zawodu w miej-

scu pracy.

Zadaniem centrum jest podejmowanie tylko takich działań, które mają wpływać na aktywizację i zatrudnienie petentów. Ponadto centrum udziela kompleksowej pomocy pracodawcom w rozwiązywaniu ich problemów i potrzeb związanych z rynkiem pracy.

- Adaptacja pomieszczeń na Centrum Aktywizacji Zawodowej jest już na ukończeniu. Zostały tam wstawione meble oraz urządzenia dostosowane do naszych

potrzeb. Pozostało nam już tylko zadbać o uzupełnienie drobnego wyposażenia, tablic czy gablot. Pracownicy już działają w nowych pomieszczeniach – mówi dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy Wojciech Dombrowski.

Centrum mieści się na parterze w budynku Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie. Jest ono w widoczny sposób oznaczone.

Paulina Szulc

Nowe, wyremontowane pomieszczenia Centrum Aktywizacji Zawodowej. Na zdjęciu pośrednicy pracy – Jolanta Puczkarska oraz Marlena Muzalewska

Powiat

W upały pracujemy krócej?

dokończenie ze str. 1

- W Urzędzie Miejskim zostały zakupione wiatraki. Jest dostarczana pracownikom zwiększona ilość zimnej wody. W pomieszczeniach nasłonecznionych zostały ponadto zainstalowane rolety. W związku z tym, iż jest to praca biurowa upał nie jest na tyle uciążliwy, żeby np. skracać dzień pracy – mówi zastępca kierownika Wydziału Budownictwa, Inwestycji i Ochrony Środowiska Tomasz Zygnarowski.

- Przesunięty został czas pracy archeologów, którzy prowadzą wykopaliska na Górze Zamkowej. Zaczynają o godzinie piątej, by skończyć czas pracy o 13 – dodaje kierownik Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta Gizela Pijar.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego również zadbało o swoich pracowników.

- Wszystko uzależnione jest

od typu robót oraz warunków. W przypadku, gdy osoby są zatrudnione przy pracach na wysokościach przesunięty zostaje czas pracy. Roboty zaczynają się od czwartej rano i trwają do 10 bądź 11. Gdy najgorszy upał daje się we znaki przewidziane są również przerwy między godziną 11 a 13. Czasami w miarę możliwości, jeśli pozwala na to charakter pracy, na te godziny najwyższych temperatur pracownicy przenoszą się do pomieszczeń. Woda jest dostarczana na bieżąco – mówi kierownik TBS Zdzisław Tomaszewski.

Główny Inspektorat Pracy kontroluje pracodawców czy przestrzegają przepisów. W minionym roku w okresie letnim przeprowadzono ok. 300 kontroli, z czego 200 z nich zakończyło się decyzjami o nieprawidłowościach.

W przypadku naruszenia przepisów, pracodawca zostaje obciążony mandatem w wysokości od 1 tys. zł do 2 tys. zł. W przypadku recydywy grzywna może wynosić do 5 tys. zł.

- Do tej pory nie dotarły do nas żadne sygnały, by przepisy dotyczące postępowania pracodawców w trakcie upałów były łamane. W związku z tym nie są przeprowadzane kontrole – mówi rzecznik OIP w Bydgoszczy Katarzyna Pietraszek.

Obowiązek zapewnienia pracownikom napojów podczas upałów wynika z Kodeksu pracy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów.

Paulina Szulc

Nielub

Dachował i zginął

W sobotę rano w Nielubiu kierowca bmw nie zapanował nad autem. Samochód na zakręcie drogi zjechał na pobocze, a następnie wywrócił się i dachował. Kierowca zginął na miejscu. Dwaj pasażerowie z obrażeniami ciała trafili do szpitala. Mundurowi wyjaśniają okoliczności wypadku.

Szyw, fot. KPP

Dębowa Łąka

Elektrownia wiatrowa

Rosnące ceny energii powodują, że wzrasta zainteresowanie uruchomieniem innych źródeł energii, przede wszystkim wiatraków. Pierwszy wiatrak postawiono w gminie Dębowa Łąka.

Wiatrak z elementami towarzyszącymi stanął w Niedźwiedziu. Do elementów towarzyszących zaliczamy podziemną linię kablową, stację pomiarową, drogę dojazdową i plac manewrowy. Średnica wirnika wynosi około 53 metrów, wysokość wieży około 100 m, moc do 0,8 MW.

- Budowa elektrowni przyniesie wpływy podatkowe dla gminy, co umożliwi realizację celów publicznych. Wyniosą one 2% od wartości budowlę – mówi wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski.

Elektrownia wiatrowa jest zespołem urządzeń, których zadaniem jest produkcja energii elektrycznej, przy wyko-

Wiatrak z elementami towarzyszącymi stanął w Niedźwiedziu

rzystaniu turbiny wiatrowej.

tekst i fot.

Agnieszka Zielińska

OGŁOSZENIE PŁATNE

AMROL
LIPNICA 30, 87-207 DĘBOWA ŁĄKA
ZATRUDNI
operatora zachodnich maszyn rolniczych –
kombajnista-traktorzystę
oraz
mechanika (serwisanta maszyn rolniczych)
WYMAGANIA:
- znajomość obsługi zachodnich maszyn rolniczych (kombajny, ciągniki, maszyny uprawowo-siewne)
- wykształcenie średnie techniczne
- doświadczenie na podobnym stanowisku
- zaangażowanie w pracę
- dyspozycyjność
- komunikatywność, pracowitość, dokładność
- prawo jazdy kat. B
GWARANTUJEMY ZATRUDNIENIE W PRĘŻNIE ROZWIJAJĄCEJ SIĘ FIRMIE O UGRUNTOWANEJ POZYCJI NA RYNKU
WIĘCEJ INFORMACJI POD NUMEREM TELEFONU 608 476 700
APLIKACJĘ PROSZĘ PRZESŁAĆ NA ADRES e-mail: amrol@amrol.pl

Wąbrzeźno

Oferty na giełdzie

Dziś w Powiatowym Urzędzie Pracy odbędzie się Giełda Pracy. Początek o godz. 10.00.

Jest to świetna okazja do spotkania się z pracodawcami, którzy mają wolne miejsca pracy.

Pracodawcy mają natomiast możliwość uzyskania informacji o zasadach zatrudnienia stażysty lub pracownika w ramach prac interwencyjnych, uzyskania do-

finansowania na wyposażenie miejsca pracy, zorganizowania szkolenia dla kandydatów na specjalistyczne stanowiska. Przedsiębiorcy w PUP mogą też liczyć na pomoc doradców zawodowych.

(kr)

Powiat

Wyprawka szkolna

Rodzice, którzy chcą otrzymać publiczną pomoc na zakup podręczników dla swoich dzieci, powinni już zacząć składać wnioski. Pomoc ta, określana mianem „wyprawki szkolnej”, przysługuje tylko osobom z rodzin najbiedniejszych. Trzeba pamiętać o zachowaniu terminu i skompletowaniu dokumentacji.

Wnioski na dofinansowanie podręczników szkolnych można składać do 10 września br. w szkole, do której dany uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2010/2011. Pomoc przyznawana jest dzieciom z rodzin najbiedniejszych. Chodzi tu o rodziny, w których dochód na osobę nie przekracza kwoty 351 złotych netto. Warto jednak zwrócić uwagę, że w wyjątkowych przypadkach wyprawka może zostać przyznana pomimo przekroczenia wspomnianego kryterium dochodowego. Możliwość taka istnieje, jeżeli w rodzinie ma miejsce w szczególności: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczych, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, narkomania, niepełnosprawność. Szczegółowy wykaz tych nadzwyczajnych okoliczności zawiera art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Dofinansowaniem mogą być objęci uczniowie, którzy w roku szkolnym 2010/2011 rozpoczną naukę w klasach I-III szkoły podstawowej i w I klasie gimnazjum oraz uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do wszystkich typów szkół.

Wyprawka szkolna może być przyznana tylko na wniosek, który składają rodzice ucznia, jego prawni opiekunowie lub rodzice zastępczy. Wniosek należy złożyć do dyrektora szkoły (w której będzie uczyło się dziecko w danym roku) w wyznaczonym, nieprzekraczalnym terminie do 10 września 2010 roku. Do wniosku musi zostać dołączone zaświadczenie o wysokości dochodów lub zaświadczenie o korzystaniu z

świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w postaci zasiłku stałego lub okresowego. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się złożenie jedynie oświadczenia o wysokości dochodów.

Jeżeli rodzic ubiega się o przyznanie wyprawki pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, z uwagi na nadzwyczajne okoliczności, o których była mowa wcześniej, do wniosku musi dołączyć stosowne uzasadnienie. Z jego treści musi wynikać, że za przyznaniem tej pomocy przemawiają ważne względy, np. ciężka choroba. Po dokonaniu zakupu podręczników rodzice zobowiązani są przedłożyć dyrektorom szkół dowód zakupu, czyli fakturę VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników.

Kwota dofinansowania zależy od tego, w jakiej klasie uczy się dziecko, nie pokrywa ona jednak w całości wydatków na zakup podręczników i pomocy naukowych. Pieniądze zostaną „oddane” rodzicom najpóźniej do 28 listopada 2010 roku.

Lidia Jagielska

REKLAMA

**SPRZEDAŻ
WĘGLA, MIAŁU,
EKO GROSZKU
- PIEKLORZ
OSTROWITE 80B
(TRASA GOL.-DOB.-KOWALEWO POM.)
tel. (056) 683 28 28
tel. 606 148 049
WYSOKA JAKOŚĆ!
ATRAKCYJNE CENY!**

Wąbrzeźno

Wspomnienia nie spłoną

Na wąbrzeskim rynku wydawniczym ukazała się książka autorstwa Jarosława Herbowskiego „Pożarnictwo Wąbrzeźna na tle historii miasta”, która dokumentuje historię wąbrzeskich strażaków-ochotników. Publikacja, która została wydana przy okazji jubileuszu 135-lecia OSP w Wąbrzeźnie może zainteresować nie tylko sympatyków pożarnictwa, ale także wszystkich miłośników historii regionu.

Historia wąbrzeskich strażaków jest trwale związana z historią regionu. Dlatego autor książki rozpoczął ją od zarysu historii regionu. W kolejnych rozdziałach Jarosław Herbowski skupił się na opisanu historii pożarnictwa na ziemiach polskich i w regionie. Następnie autor zajął się przedstawieniem dziejów wąbrzeskiej straży pożarnej, dzieląc jej historię na okresy zaborów, dwudziestolecia międzywojennego, okupacji i pierwszych lat powojennych, a kończąc na początku lat dziewięćdziesiątych.

Praca nad tą książką zajęła mi pięć lat, to był ostatni moment, w którym mogłem jeszcze dotrzeć do żyjących świadków zdarzeń ważnych dla historii wąbrzeskiego pożarnictwa – mówi o swojej pracy Jarosław Herbowski. – Książka jest efektem połączenia moich życiowych pasji. Jestem absolwentem historii UMK, a zarazem strażakiem, postanowiłem więc spisać dzieje pożarnictwa w naszym mieście. Starłem się, by efekt mojej pracy był zarazem pracą naukową, jak i książką, którą z chęcią przeczyta każdy, kto zainteresowany jest historią regionu. Dlatego starałem się pisać tę książkę językiem zrozumiałym nie tylko dla historyków, ale dla wszystkich zainteresowanych dziejami regionu. Postanowiłem także przedstawić

Anna Polańska prezentuje nową książkę dostępną w Miejskim Punkcie Informacji

w niej postacią Zygmunta Teodora Kalksteina i Teofila Klińskiego, których określiłem mianem „niepospolitych dla Wąbrzeźna”. Pierwszy z nich był przedwojennym starostą wąbrzeskim, który został zamordowany w Nielubiu, a zarazem prezesem OSP w województwie pomorskim. Drugi z nich był długoletnim komendantem zawodowej straży pożarnej w Toruniu, związanym z Wąbrzeźnem przez związki rodzinne, do dzisiaj mieszka tutaj jego córka.

Ważnym elementem książki napisanej przez Jarosława Herbowskiego jest bibliografia. Czytelnik może w niej znaleźć kilkadziesiąt pozycji, w których pisano o Wąbrzeźnie i okolicach. Równie ciekawym pomysłem jest wzbogacenie książki o ponad sześćdziesiąt rycin i fotografii, dokumentujących losy wąbrzeskich strażaków. Archiwalne zdjęcia pozwalają uważnemu obserwatorowi wczuć się w atmosferę minionych czasów

i lepiej poznać historię miasta i regionu.

Historia wąbrzeskiego pożarnictwa, opisana w mojej książce, kończy się na początku lat dziewięćdziesiątych minionego stulecia – mówi Jarosław Herbowski. – To celowy zamysł, trudno mi było pisać o latach, w których samemu czynnie uczestniczyłem w życiu wąbrzeskich strażaków. Opisując minione dwadzieścia lat trudno byłoby mi zachować obiektywizm, ale mam nadzieję, że, być może pod wpływem lektury tej książki, znajdzie się ktoś, kto zajmie się napisaniem ciągu dalszego tej pracy.

Licząca 154 strony, estetycznie wydana książka dostępna jest w Miejskim Punkcie Informacji, mieszczącym się przy ul. Ponia-towskiego 8, gdzie można ją kupić za 12 złotych.

tekst i fot.

Jarek Brzuska
REKLAMA

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Wąbrzeźno

Kurtyna wody dla ochłody

Upały, jakie w zeszłym tygodniu dotkliwie odczuli także mieszkańcy naszego regionu sprawiły, że wąbrzescy strażacy postanowili wykorzystać posiadany sprzęt nie tylko do gaszenia pożarów, ale także po to, by (dosłownie) schłodzić atmosferę na Placu Jana Pawła II. Dla wygody przechodniów rozstawiona została tam kurtyna wodna.

Kurtyna wodna jest prostym urządzeniem znajdującym się w wyposażeniu jednostek straży pożarnej. Przy jej pomocy strażacy z reguły zabezpieczają tłące się pogorzeliska lub neutralizują wycieki niebezpiecznych substancji. Tym razem strażacy, wzorem innych jednostek, postanowili wykorzystać tę „przenośną fontannę” dla ochłody przechodniów na wąbrzeskim rynku.

- Zaproponowaliśmy wykorzystanie kurtyny wodnej w takim celu władzom miasta i burmistrz zgodził się na to – mówią strażacy z Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie. – Urządzenie rozprasa w powietrzu kilkaset litrów wody na minutę, dzięki czemu przechodnie mają okazję poczuć ożywczy chłód. Kurtyna jest uruchamiana, gdy temperatura zbliża się do trzydziestu stopni Celsjusza w cieniu.

Kurtyna wodna została mo-

Wodna kurtyna daje chłód także sprzedawczyniom ze sklepów na Placu Jana Pawła II

mentalnie zaakceptowana przez mieszkańców miasta. Nie tylko dzieci, ale także dorośli, potrafili podczas upalnych dni przystanąć obok niej, a także zupełnie się

przemoczyć, byle tylko choć przez kilka chwil poczuć się rześko.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Wąbrzeźno

0 pracę łatwiej „po angielsku”

Wąbrzeźno jest miastem, w którym bezrobocie ciągle jest problemem, z którym boryka się wielu mieszkańców miasta i regionu. Dlatego należy docenić wszelkie inicjatywy, które mają na celu pomoc w znalezieniu pracy. W wąbrzeskim urzędzie pracy zakończył się kurs nauki języka angielskiego, którego znajomość może pomóc mieszkańcom regionu w znalezieniu pracy.

Zajęcia zorganizowane w ramach programu „Język angielski dla początkujących” trwały od maja do początku lipca. Uczestniczyło w nich czternaście osób pochodzących z powiatu wąbrzeskiego. Kurs językowy został zorganizowany przez firmę EURO Edukacja Marlena Górską z Wąbrzeźna na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Wąbrzeźnie. Projekt ten był dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Uczestnicy kursu uczestniczyli w 140 godzinach zajęć prowadzonych przez lektora języka angielskiego Andrzeja Górskiego. Uczestnictwo w programie dało im niepowtarzalną możliwość podniesienia swoich kwalifikacji w zakresie posługiwania się językiem angielskim. Otrzymali także na własność podręczniki, ćwiczenia, słowniki oraz dodatkowe materiały mające im pomóc w doskonaleniu znajomości języka obcego.

- Zajęcia były nastawione na stymulowanie swobodnego mówienia w naturalnych, realnych sytuacjach – mówi prowadzący kurs lektor Andrzej Górski. – Prowadziłem je, używając najnowocześniejszych metod dydaktycznych,

wykorzystując prezentacje multimedialne i programy komputerowe do nauki języka angielskiego. Istotną rolę w nauce języka pełni zdobycie umiejętności swobodnej rozmowy, dlatego kładłem duży nacisk na opanowanie sztuki konwersacji w języku obcym.

Uczestnicy szkolenia potrafili docenić zaangażowanie prowadzącego zajęcia oraz stosowane przez niego metody nauki języka obcego.

- Cieszę się, że podczas tego kursu opanowałam podstawy języka angielskiego na tyle, by móc się porozumiewać w sklepie, restauracji, hotelu czy na lotnisku – mówi jedna z uczestniczek kursu Magdalena Dubiela.

Inni uczestnicy kursu podkreślali, że podczas zajęć nauczyli się

pisać CV i list motywacyjny według standardów europejskich oraz zostali przygotowani do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z obcojęzycznym pracodawcą. Z relacji uczestników szkolenia wynikało także, że konwersacyjna forma nauki języka angielskiego była dla nich niezwykle motywująca oraz to, że w Wąbrzeźnie znalazło się wiele osób zainteresowanych tego typu kursami językowymi.

Jarek Brzuska,
fot. nadesłane

Uczestnicy kursu języka angielskiego zorganizowanego przez wąbrzeski urząd pracy

Wąbrzeźno

Bezpłatna edukacja

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje działania, które mają pomóc stawiać pierwsze kroki na rynku pracy. W tym roku na aktywizację bezrobotnych PCPR ma prawie 150 tys. zł. Pieniądze pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wsparciem objęci są pełnoletni wychowankowie oraz ci przebywający w rodzinie zastępczej od 15 do 25 roku życia, a także osoby niepełnosprawne. W ramach projektu realizowane są kursy i szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych, trening kompetencji i umiejętności społecznych, warsztaty z doradztwa zawodowego, a także turnus rehabilitacyjny.

W tym miesiącu 11 osób ukończyło kurs komputerowy pod nazwą „Publikacje i grafika komputerowa”. Zajęcia trwały od 18 czerwca do 6 lipca. Jedną wychowanką na przełomie kwietnia i maja zrealizowała kurs kosmetyczny. W czerwcu również ukończony został kurs języka angielskiego, na który uczęszczali dwie osoby. Nauka rozpoczęła się w październiku 2009 r. Dofinansowanie obejmuje również naukę w szkołach policealnych. W tym roku skorzystały ze środków trzy osoby. Dwójka wychowanków kształci się w Policealnym Studium Centrum Edukacji Dorosłych w Chełmnie. Jedną zaś w Szkole Policealnej dla Dorosłych w Golubiu-Dobrzyniu. Jedną osobą również otrzyma częściowe dofinansowanie na pokrycie kosztów nauki na poziomie wyższym.

W ramach projektu na początku czerwca odbył się trening kompetencji i umiejętności społecznych. Uczestnicy zapoznali się z takimi zagadnieniami jak np. budowanie pracy w grupie, komunikacja społeczna, asertywność, autoprezentacja – kreowanie siebie, radzenie sobie ze stresem.

- Na wrzesień zaplanowane zostały warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego. Szczególny nacisk będzie położony na umiejętność właściwego wyboru dalszego kształcenia czy ścieżki zawodowej. Ponadto w ramach zajęć przewidziana została nauka pisanie dokumentów aplikacyjnych, zapoznanie się z różnego rodzaju metodami poszukiwania pracy, a także odkrywanie swoich mocnych i słabych stron – mówi podinspektor,

doradca do spraw osób niepełnosprawnych Joanna Krause.

W tej części projektu uczestniczy 18 wychowanków rodzin zastępczych.

Projekt przewiduje również działania skierowane do osób niepełnosprawnych. Adresowany jest do nich „Program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych”. Uczestniczy w nim 7 osób niepełnosprawnych, w tym 4 kobiety oraz 3 mężczyzn.

W ramach programu zrealizowany był również dwudniowy trening kompetencji i umiejętności społecznych. Zakres zajęć obejmował budowanie współpracy w grupie, komunikację społeczną, inteligencję emocjonalną czy asertywność.

Dla osób niepełnosprawnych w lipcu odbywał się dwutygodniowy turnus rehabilitacyjny w Darłównie. Uczestnicy mieli zagwarantowane wyżywienie oraz rehabilitację. Jednocześnie realizowany był kurs komputerowy. Obejmował on zagadnienia związane z obsługą komputera, zapoznanie się z oprogramowaniem oraz naukę korzystania z internetu.

We wrześniu dla osób niepełnosprawnych przygotowane będą warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego. Nauczą się aktywnego poszukiwania pracy, pisanie dokumentów aplikacyjnych, zapoznają się z zasobami i ograniczeniami lokalnego rynku pracy, a także z możliwościami zatrudnienia w zakładach pracy chronionej.

W ramach projektu w PCPR zatrudniony jest również doradca do spraw osób niepełnosprawnych.

W październiku odbędzie się seminarium podsumowujące projekt „Aktywna integracja drogą skutecznego rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Wąbrzeskim”. Jest on dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizowany jest od dwóch lat. Umowa zakłada działania do 2013 r.

Paulina
Szulc
REKLAMA

CENTRUM POKRYĆ DACHOWYCH

Oferuje:

- pokrycia dachowe w szerokim wyborze
- okna dachowe i wyłazy
- więźby dachowe, łaty, deski
- wełnę mineralną
- systemy kominowe
- systemy rynnowe

LETNIA
PROMOCJA !!!
Blachodachówka
od 16,99 zł
Gonty
od 19,99 zł

Kowalewo Pomorskie
ul. Brodnicka 7B

tel. 666 216 665

Wąbrzeźno

Koncert z burzą w tle

Podczas dwunastej edycji Wąbrzeskiego Maratonu Rockowego, która odbyła się w minioną sobotę w amfiteatrze na Podzamczu wystąpiło sześć zespołów. Wykonawcy z Dębowej Łąki, Grudziądza, Torunia, Aleksandrowa Kujawskiego i Łodzi zaprezentowali różne odmiany rockowego grania, ale ich muzykę łączyła jedna wspólna cecha: zagrana była na bardzo dobrym poziomie.

Pierwszy zaprezentował się zespół Josh Trip z Dębowej Łąki. W skład grającej od półtora roku formacji wchodziło: Witold Dębczyński (wokal), Marcin Zasadny (bas), Paweł Igliński (perkusja) i Mirosław Strocki (gitara). Zespół zagrał ciekawy, dynamiczny program, składający się z własnych utworów z ciekawymi, polskimi tekstami. Więcej o tym zespole napiszemy w jednym z najbliższych numerów „CWA”.

Następnie na scenę wyszła grudziądzka Provokacja. Zespół, który często występuje w Wąbrzeźnie zaskoczył publiczność zmianą składu, występując jako trio. Od ostatniego koncertu zmieniła się także muzyka zespołu, który gra teraz zdecydowanie cięższą odmianę rocka.

Wąbrzeskiej publiczności znane były także toruńskie zespoły Mindwhisper i Inglorius. Formacje te można wymienić jednym tchem, gdyż kilku muzyków wchodzi w skład obu tych zespołów. Podczas koncertu Mindwhi-

sper zmieniła się pogoda – nad amfiteatr zaczęła nadciągać burza, która stworzyła znakomite tło do gotyckiej muzyki prezentowanej przez zespół:

- Macie tu piękne miejsce do grania koncertów – mówiła Natalia Bassak, wokalistka zespołu. – Na pewno zapamiętam ten koncert z burzą w tle, śpiewało mi się kapitalnie, a publiczność, choć może niezbyt liczna bawiła się dobrze.

Występujący po Mindwhisper Inglorius zaprezentował ciężki, ale melodyjny metal, a następnie, już po zmroku, na scenie pojawiła się Horda z Aleksandrowa Kujawskiego, grająca prostego, dynamicznego rocka ubarwionego mocnym, kobiecym wokalem. Maraton rockowy zakończył się występem łódzkiego zespołu Neurotic, którego muzykę trudno było zakwalifikować do konkretnego, rockowego „podgatunku”.

Zespoły, które wystąpiły w sobotę, choć nie są zaliczane do polskiej, rockowej czołówki, za-

brzmiały bardzo dobrze. Widzowie maratonu mogli przekonać się o tym, że także mniej znani wykonawcy są w stanie dobrze zaprezentować ciekawy, własny materiał. W sobotę przez amfiteatr przewinęło się kilkuset widzów, a kilkadziesiąt osób wytrzymało od początku do końca imprezy.

- Jesteśmy przyzwyczajeni do grania przed niewielką publicznością, dzisiaj koncerty wyglądają tak wszędzie – powiedział wokalista grudziądzkiej Provokacji. – Może pewnym pomysłem na to, by wąbrzeski maraton rockowy stał się bardziej znaną imprezą byłoby zaproszenie jakiejś bardziej znanej kapeli? Nie chodzi mi o jakiś zespół żądający kosmicznych honorariów, ale o formację na tyle znaną, by na jej występ przyjechali fani z pobliskich miast. Wtedy, przy okazji występu takiego zespołu, lepiej promowałyby się mniej znane kapele.

tekst i fot.
Jarek Brzuska

Maraton rockowy - Provokacja

Josh Trip z Dębowej Łąki

Horda z Aleksandrowa Kujawskiego

Lider zespołu Neurotic

Mindwhisper lubi grać przed wąbrzeską publicznością

Uczestnicy rockowego maratonu po koncercie

Miłośnikom rocka deszcz nie przeszkadzał w dobrej zabawie

Powiat

Pracą okazali serce

39 wolontariuszy w większości z Płużnicy pomagało powodzianom z gminy Wilków (województwo lubelskie). Najmłodsza ochotniczka miała 14 lat, najstarsza 60.

Wolontariusze swoją podróż na południe Polski rozpoczęli w ubiegły piątek o godzinie. Autobus wyruszył popołudniu z Płużnicy, by po północy dotrzeć na miejsce. Ochotnicy nie liczyli na wielkie luksusy. Nocowali w wieloosobowych pokojach w miejscowym internacie. Mimo że od powodzi minęło już sporo czasu ryzyko wybuchu epidemii wciąż występuje na tych obszarach. Aby temu zapobiec wszyscy wolontariusze, którzy ukończyli 30. rok życia musieli zostać zaszczepieni przeciw tężcowi.

- Około godz. 10:00 dojechaliśmy do wsi Zastanów Karczmiski w gminie Wilków. Podzieleni zostaliśmy na 9 grup. Każda grupa skierowana została do innego gospodarstwa. Rozwiezieni zostaliśmy samochodami przez wolontariuszy, który również przyjechali w tym dniu pomagać powodzianom - mówi Marcin Skonieczka z Płużnicy, inicjator akcji.

Uczestnicy wyjazdu zajmowali się m.in. oczyszczaniem zalanych budynków z mebli, porządkowaniem obejść, skuwaniem tynków, zrywaniem podłóg itd. Tej soboty w gminie Wilków pomagało 170 wolontariuszy - niestety ciągle za mało.

Choć trudno w to uwierzyć pomoc, której udzielali wolontariusze z Płużnicy dla niektórych mieszkańców była pierwszą jaką otrzymali:

- Byliśmy pierwszymi osobami, które dotarły z pomocą do pani Janiny Kluziak, która mieszkała sama w drewnianym

domu, tuż obok wału przeciwpowodziowego. Przed pierwszą falą powodziową namawiano ją, żeby się ewakuowała. Ostatecznie po długich namowach wieczorem wzięła z domu torebkę i pojechała. Po resztę rzeczy chciała wrócić następnego dnia rano. Woda nie raz tu już podchodziła, więc spodziewano się, że będzie tak jak zawsze. Zwykle woda osiągała wysokość ok. pół metra i opadała po kilku dniach. Jednak tym razem było inaczej. Wał został przerwany dwukrotnie, a woda stała kilka tygodni. Jej dom został zalany do wysokości dachu. Najbardziej żałowała, że nie zabrała obrączki, którą miała po mamie oraz złote-

go łańcuszka. Gdy woda opadła, wróciła i szukała tych rzeczy. Dopiero po kilku dniach znalazła je w błocie.

Wyjazd zorganizowany został przez grupę kilku wolontariuszy. Przejazd autokaru sfinansowany został z budżetu gminy Płużnica.

- Zachęcamy mieszkańców innych gmin do organizowania podobnych wyjazdów. Chętnie podzielimy się naszymi doświadczeniami w tym zakresie. Szczegółowe informacje na temat akcji znaleźć można na stronie powodz.ngo.pl - zachęca Marcin Skonieczka.

PW
fot. nadesłane

W domu pani Janiny Kluziak ślady powodzi są aż nadal widoczne

Do akcji przyłączyło się 39 wolontariuszy

Pływaczewo

Kolonie rozpoczęte

12 lipca rozpoczęły się półkolonie organizowane przez Stowarzyszenie „Nasza Gmina”. Dzięki pieniądзом zdobytym przez stowarzyszenie, grupy dzieci z Ryńska, Myśliwca, Jarantowic i Pływaczewa mogą ciekawie i zupełnie za darmo spędzić wakacje. My sprawdzaliśmy jak wyglądają kolonie w Pływaczewie.

W Pływaczewie na zajęcia uczęszcza 30 dzieci. Zajęcia odbywają się codziennie od godz. 9 do 15. Opiekunowie starają się urozmaicać program półkolonii. W poniedziałek odbywają się zajęcia plastyczne, we wtorek rekreacyjno-sportowe, w środę organizowane są wyjazdy do gospodarstw agroturystycznych, w czwartek zajęcia rękodzielnicze, a w piątek dzieci uczestniczą w zajęciach kulinarnych. Poza tym cały czas do dyspozycji pozostaje sprzęt komputerowy zgromadzony w budynku remizy oraz księgozbiór tamtejszej biblioteki.

Podczas naszej wizyty trafiliśmy na zajęcia rękodzielnicze. Dzieci pod okiem instruktorki

Na zajęciach powstały prawdziwe dzieła sztuki

malowały obrazy na drewnie. Natomiast w piątek zajmowały się wypiekaniem faworków.

Zajęcia kolonijne w gminie Wąbrzeźno potrwają do 2 sierpnia.

tekst i fot. PW

Dzieci malowały na drewnie
REKLAMA

SERWIS, MONTAŻ
KLIMATYZACJI, OGRZEWAN POSTOJOWYCH
W SAMOCHODACH
tel. 784 982 738

Wąbrzeźno

Rycerskie hece Nasz dzielnicowy

Biblioteka poza możliwością wypożyczenia interesującej lektury, przygotowała dla dzieci na wakacje dodatkowe zajęcia. Projekt był współfinansowany przez Urząd Marszałkowski.

Zajęcia w bibliotece uczestnicy rozpoczęli od spotkania z legendą. Przy pomocy literatury i internetu poznali legendy ziemi chełmińskiej, obyczaj rycerskie oraz herby. W tym celu zaprezentowano dzieciom prezentację multimedialną pn. „O-błądny rycerz”. Po wstępnym zebraniu informacji wszyscy udali się na spotkanie z Bractwem Rycerskim Zamku Radzyńskiego. Nauczyli się tam tańca średniowiecznego, grali w warcaby i posmakowali jadła rycerskiego. Uczestniczyli w pokazie walki i poznali części zbroi, a także odwiedzili komnatę z rycerskimi strojami. Następnie przenieśli się do świata współczesnego, gdzie wykonywali makiety zamku, witraże i herby według własnego pomysłu.

Drugi tydzień zajęć rozpoczął od lekcji historii na żywo, czyli odwiedzili zamek w Toruniu. Tam zdobywali certyfikat damy i rycerza oraz uczestniczyli w pokazie wybijania monety pamiątkowej

i odwiedzili komnatę strachów. Następnie odbył się miniturniej rycerski o tematyce historycznej.

Na zakończenie spotkań w bibliotece wspólnie przygotowali fotoreportaż z zajęć. Składał się on z kilku części. Uczestnicy opisali zdjęcia i przygotowywali notatkę do kroniki.

– Dwutygodniowy cykl zajęć zorganizowanych skończył się, ale biblioteka jest nadal czynna. Zapraszamy wszystkich miłośników do odwiedzin. Oprócz możliwości wypożyczenia ciekawej lektury dzieci mogą grać i rysować. Zawsze panuje miła i przyjazna atmosfera. Można obejrzeć przygotowane wystawy. Jedna jest poświęcona rocznicy Bitwy pod Grunwaldem a druga prezentuje prace laureatów konkursu „Wąbrzeźno - moje miejsce na ziemi” – mówi dyrektor biblioteki Aleksandra Kurek.

Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Młodszy aspirant Łukasz Winkiel został wyróżniony w wojewódzkim plebiscycie na najpopularniejszego dzielnicowego. Zebrał najwięcej głosów w powiecie.

W czasie wojewódzkich obchodów święta policji w Golu-biu-Dobrzyniu wręczono nagrody dzielnicowym wyróżnionym w plebiscycie na najpopularniejszego dzielnicowego Kujaw i Pomorza. Z terenu powiatu wąbrzeskiego najwięcej głosów zebrał młodszy aspirant Łukasz Winkiel. Dzielnicowy został nagrodzony przez marszałka województwa Piotra Całbeckiego.

Młodszy aspirant Łukasz Winkiel jest dzielnicowym w gminie Wąbrzeźno. Opiekuje się miejscowościami: Cymbark, Czysztchleb, Frydrychowo, Jarantowice, Jarantowiczki, Jaworze, Katarzynki, Łabędź, Myśliwiec, Plebanka, Prochy, Rozgard, Sicinek, Sitno, Stanisławki, Trzcianek, Wałycz i Wronie.

tekst i fot. Szymon Wiśniewski

Młodszy aspirant Łukasz Winkiel został wyróżniony przez marszałka województwa

PRAWNIK RADZI

Porad prawnych udziela adwokat Roman Brymora.

Umowy konsumenckie zawierane na odległość

Konsumentem jest osoba fizyczna (człowiek) dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W praktyce w codziennym życiu często robimy zakupy przez internet, telefon i nie zdajemy sobie sprawy, że są to umowy w pełni chronione przez prawo. Często też nie wiemy, jakie prawa nam przysługują.

Któż z nas nie nabył chociaż raz czegoś od domokrażcy powszechnie zwanego akwizytorem? Do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa należą właśnie umowy zawierane z akwizytorami, domokrażcami i te zawierane w każdym miejscu poza lokalem przedsiębiorcy. Przedsiębiorca przedstawiający nam swoją ofertę powinien spełnić obowiązek legitymacyjny: okazać dokument potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej i dodatkowo swój dokument tożsamości. Przedsiębiorca, przed zawarciem umowy na piśmie powinien poinformować konsumenta o prawie odstąpienia od umowy i powinien wręczyć mu wzór oświadczenia o odstąpieniu. Dodatkowo musi też zadbać o to, by konsument otrzymał pisemne potwierdzenie zawarcia umowy. Konsument może w ciągu 10 dni od zawarcia umowy odstąpić od niej bez po-

dania przyczyn i wtedy strony muszą zwrócić sobie wszystko, co otrzymały od siebie nawzajem przy zawarciu takiej umowy. Konsument, jeśli chce odstąpić od umowy, powinien złożyć oświadczenie o odstąpieniu na piśmie i wysłać je przed upływem terminu 10 dni od zawarcia umowy. Przedsiębiorca nie może żądać od nas żadnej sumy pieniężnej za to odstąpienie.

Innym rodzajem są umowy zawierane na odległość, do których należą właśnie umowy zawierane przez Internet, telefon, w postaci katalogu, sprzedaży wysyłkowej i wszystkie te zawierane przez przedsiębiorcę, którego jedynym sposobem działalności jest zawieranie umów na odległość. Przy takich umowach na przedsiębiorcy ciąży obowiązek informacyjny - powinien on najpierw zwrócić się do konsumenta o zgodę na przesłanie oferty (np. w formie katalogu). Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy konsument powinien być poinformowany o nazwie firmy przedsiębiorcy, organie rejestrującym, numerze KRS, podmiocie rejestrującym. Przedsiębiorca musi także poinformować nas o cenie ze wszystkimi jej składnikami oraz o kosztach i terminie dostawy towaru. Konsument ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od wydania rzeczy. Przedsiębiorca jest zobowiązany do potwierdzenia warunków umowy na

piśmie najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia. Jeśli tego nie zrobi - konsument ma prawo odstąpić od umowy nie w ciągu 10 dni, ale w ciągu 3 miesięcy. Przedsiębiorca powinien wykonać umowę i dostarczyć nam towar w terminie 30 dni. Jeśli nie może on spełnić świadczenia w tym czasie, powinien bez zwłoki zawiadomić o tym kupującego i zwrócić mu wszelkie koszty.

Zawierane na odległość mogą być też umowy dotyczące usług finansowych (umowy kredytu konsumenckiego, czynności ubezpieczeniowe, czynności bankowe, uczestnictwo w funduszach inwestycyjnych). Przedsiębiorcy prowadzący taką działalność na odległość muszą bezwzględnie informować nas o ryzyku związanym z taką usługą finansową oraz o pozasądowym rozstrzygnięciu sporów wynikających z umowy. Konsument ma prawo odstąpienia od takich umów w terminie 14 dni od ich zawarcia, a w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na odległość można od niej odstąpić w terminie 30 dni.

Podstawa prawna: Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej adwokat Roman Brymora

REKLAMA

**PRACUJESZ W MIKRO, MAŁYM LUB ŚREDNIM PRZEDSIĘBIORSTWIE?
CHCESZ NAUCZYĆ SIĘ OBSŁUGI
KOMPUTERA I INTERNETU?**

zapraszamy na 60-godzinne
BEZPŁATNE SZKOLENIA

- podstawy obsługi komputera, • przeglądanie stron internetowych,
- obsługa poczty elektronicznej,
- podstawy obsługi pakietu biurowego MS Office

**Do wyboru zajęcia w Wąbrzeźnie i w Płużnicy
w terminie od 1 września do 11 października 2010r.**

**Kurs trwa 12 dni,
dwa razy w tygodniu
od 16:00 do 20:00**

**Zapewniamy bezstresowe
i profesjonalne
prowadzenie zajęć!**

Więcej informacji:

**Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja
www.e-misja.org.pl • tel. 56 688 74 52**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wielkie Radowiska, Dębowa Łąka

Afrykańskie wakacje

Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowej Łące oraz Filia w Wielkich Radowiskach organizuje dla dzieci wspólne wakacyjne zabawy. Zajęcia są współfinansowane przez Urząd Marszałkowski województwa kujawsko-pomorskiego.

W pierwszym tygodniu dzieci poznały stroje, zwyczaje oraz muzykę afrykańską. Zapoznały się z bajkami dotyczącymi Afryki. Na zajęciach plastycznych uczestnicy pracowali w grupach nad makietą afrykańskiej wioski. Odbył się również turniej warcabowy, w którym zwyciężyła Monika Margalska i Przemysław Borowiak. W ostatnim dniu dzieci na podstawie filmu „Asterix i Obelix” malowały na szkle. Dla wszystkich codziennie była przygotowana słodka niespodzianka.

– Zajęcia są fajne. Wspólne zabawy, konkursy oraz gry są świetną okazją do pracy w grupie i stworzenia czegoś wspólnie – podsumowują uczestnicy zajęć.

Agnieszka Zielińska
fot. nadesłane

Robienie strojów afrykańskich

Tworzenie makiety wioski afrykańskiej

Malowanie na szkle

Pokaz spódniczek afrykańskich

Wałycz

Smacznie i zdrowo

W sobotę 10 lipca pracownicy Świetlicy Wiejskiej w Wałyczu zorganizowali wspólnie z paniami z Koła Gospodyń Wiejskich piknik rodzinny.

Od godziny 13 świetlicę opanały dzieci, które zajmowały się przygotowaniem zdrowych potraw np. sałatki owocowej czy zapiekanki. Degustacja przypadła do gustu uczestnikom pikniku. Maluchy za przygotowanie potraw otrzymały nagrody.

Uczestnicy zabawy mogli również zapoznać się z wystawą przygotowaną przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną pt. „Powiatowe Migawki Biblioteczne”. W świetlicy przygotowano także wystawę prac, które dzieci i dorośli przygotowali podczas warsztatów rękodzielniczych, które odbyły się w świetlicy.

Wieczorem na pikniku brylowali już dorośli, którzy bawili się przy muzyce na świeżym powie-

Najmłodsza uczestniczka sobotnich zajęć w czasie degustacji

trzu. O gastronomię zadbało KGW z Wałycz. Wsparcia w przygotowaniu pikniku udzieliło również stowarzyszenie „Nasza gmina”.

PW

W zajęciach kulinarnych młodym kucharzom pomagały panie z KGW Wałycz

Dziewczynki pomagały młodszym koleżankom podczas przyrządzania sałatki

Chłopcy zajęli się przygotowaniem zapiekanek

Książką

Rzeźba z gliny i wody

W Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach od 12 do 16 lipca trwała zorganizowana przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego i gminy „Wakacyjna Przygoda z Gliną”. Kilka tysięcy złotych wystarczyło, by dwadzieścioro dzieci z terenu gminy mogło w atrakcyjny sposób poznać techniki rzeźbienia w glinie. Co najważniejsze, dzięki temu dofinansowaniu, w projekcie uczestniczyły także dzieci niepełnosprawne.

Uczestnicy „Wakacyjnej Przygody z Gliną” mieli okazję do tego, by pod okiem wykwalifikowanej kadry tworzyć ceramikę różnymi technikami i narzędziami, z zastosowaniem wielu sposobów zdobienia.

- Warsztaty skierowane były do dwudziestoosobowej grupy dzieci i młodzieży – mówi kierownik GOK w Książkach Marianna Ciupak. – Uczestniczyły

w nich dzieci aktywnie działające w naszym ośrodku oraz te, które zostały wytypowane do udziału w zajęciach przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W warsztatach tego typu mogły brać udział dzieci niepełnosprawne i dzięki współpracy z GOPS udało się nam do nich dotrzeć. Na zrealizowanie tego programu udało się nam pozyskać 4800 złotych z Urzędu Marszałkowskiego. Oprócz tych

pieniędzy mogliśmy także liczyć na finansowe wsparcie ze strony urzędu gminy i GOPS.

Warsztaty ceramiczne prowadzone były przez Tomasza Porazińskiego z Pracowni Rękodzieła Artystycznego „Garniec” z Koronowa. Prowadzący zajęcia postarał się o to, by dzieci jak najwięcej dowiedziały się nie tylko o samej technice rzeźbienia w glinie. W ciągu czterech dni zajęć dzieci

z gminy Książki dowiedziały się wiele także o znaczeniu i pochodzeniu gliny, z której wykonane są liczne przedmioty powszedniego użytku. Podczas kursu dzieci poznały wiele technik, które pozwoliły im opanować sztukę rzeźbienia w ekologicznym materiale, jakim jest glina. Dużo satysfakcji sprawiło zdobycie umiejętności posługiwania się kołem garncarskim i szklwienia gotowych rzeźb.

Końcowe efekty „Wakacyjnej Przygody z Gliną” można było zobaczyć podczas wystawy prac przygotowanych przez uczestników zajęć. Wśród widzów tej wystawy znaleźli się rodzice dzieci

uczestniczących w zajęciach, którzy potrafili docenić profesjonalny sposób prowadzenia warsztatów rzeźbiarskich.

Dla dzieci uczestniczących w tych zajęciach ważne było także to, że były one prowadzone w bardzo swobodny sposób. Oprócz przekazania wiedzy o sposobach rzeźbienia w glinie prowadzący starał się przede wszystkim o to, by dzieci nie nudziły się, wysłuchując teorii rzeźby – wiedzę o rzeźbie w ekologicznym materiale starał się przekazać w formie zabaw i konkursów.

Jarek Brzuska,
fot. nadesłane

Aktywnie spędzam czas...

W TYM TYGODNIU W NASZYM POWIECIE

- 30 lipca (17.00 - 19.00) w Amfiteatrze na Podzamczu odbędzie się II Konkurs Piosenki Tanecznej
- do 30 lipca w godz. 10.00 - 12.00 w Amfiteatrze na Podzamczu odbywać się będą zajęcia pn. „Słoneczne wakacje z WDK”. w programie: 22.lipca - turniej warcabowy, 23 lipca - wodne abc..., nauka pływania i zasady bezpiecznego zachowania się w wodzie, zawody pływackie grand prix, 27 lipca - dzień plastyczny (przygotowanie do balu), 28 lipca - w zdrowym ciele zdrowy duch (zabawy sportowe na plaży), 29 lipca - wakacyjny bal (wybór miss i mistera plaży)

PLYWALNIA

ul. Matejki 2a, tel. 056 687 30 36
godziny otwarcia: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, sobota i niedziela 8.00 – 22.00, środa 20.30 – 22.00
Bilet zwykły: 10 lub 12 zł/h
Bilet ulgowy: 7 lub 8 zł

OŚRODEK CHOPINOWSKI SZAFARNIA

- 1 sierpnia o godz. 17.00 odbędzie koncert „Magiczne Skrzypce”. Wystąpi: „Arte con brio” - kwartet smyczkowy w składzie: Krystyna Prystasz - I skrzypce, Przemysław Nawrocki - II skrzypce, Mirosław Przybył - altówka, Agata Jarecka - wiolonczela oraz Marika Przybył - skrzypce. W programie utwory A. Piazzolla, P. Sarasate, N. Paganini, G. Gershwin, V. Monti, F. Mancini, C. Gardel.

OSADA KARBÓWKO ELGISZEWO K. CIECHOCINA

Oferta: chata solna - 16zł, karnet 5 wejść 50zł; jacuzzi 25zł/godzina/osoba, całe (max. 6 osób) 100zł/godzina; sauna na podczerwień 15zł/godzina/osoba; masaż Rolletic 15zł/godzina; siłownia 10 zł/wejście; całe mini SPA (max. 15 osób) 250zł/godzina; mini SPA (karnet 10 wejść) 100zł; kort tenisowy 15zł/godzina, karnet 5 wejść 50zł; tenis stołowy 15zł/stół/godzina; zwiedzanie mini ZOO gratis; wieża widokowa gratis; jazda konna 50zł/godzina; przejażdżka bryczką (max.

6 osób) 70zł/godzina; mini golf 20zł/godzina
OSADA KARBÓWKO
JAZDA KONNA
Lonża - 30 zł / 30 minut
Jazda na padoku - 40 zł/h
Jazda w teren - 55 zł/h
Oprawadki dla najmłodszych - 10 zł/15 minut
telefon 695-850-452

SZKOŁA RYCERSKA

GOLUB-DOBRZYŃ
tel 0 56 683 24 66
- nauka jazdy 30 min. – 35 zł
- jazda w ujeżdżalni 60 min. – 35 zł

PARK LINOWY TORUŃ

Barbarka, ul. Przysiecka 13
tel. 727 645 380
Park czynny w lipcu: 10.00-20.00
Bilet zwykły: 20 lub 25 zł
Bilet ulgowy: 15 lub 20 zł

PLANETARIUM TORUŃ

ul. Franciszkańska 15-21,
Repertuar:
PONIEDZIAŁEK
12:00 Wyprawa po ogień i lód (dla dzieci)
13:30 Lato pod gwiazdami
14:45 Wehikuł czasu
16:00 Osiem planet ?

sala Orbitarium wejścia: 11:20, 12:45, 14:15, 15:30
WTOREK
11:00 Cudowna podróż (dla dzieci)
12:15 Barwy kosmosu (dla dzieci)
13:30 Lato pod gwiazdami
15:00 Osiem planet ?
16:15 Wehikuł czasu
17:30 Makrokosmos
sala Orbitarium wejścia: 11:45, 13:00, 14:15, 15:45, 17:00
ŚRODA
11:00 Cudowna podróż (dla dzieci)
12:15 Wyprawa po ogień i lód (dla dzieci)
13:30 Lato pod gwiazdami
15:00 Wehikuł czasu
16:15 Osiem planet ?
17:30 Makrokosmos
sala Orbitarium wejścia: 11:45, 13:00, 14:15, 15:45, 17:00
CZWARTEK
11:00 Cudowna podróż (dla dzieci)
12:15 Barwy kosmosu (dla dzieci)
13:30 Lato pod gwiazdami
15:00 Osiem planet ?
16:15 Wehikuł czasu
17:30 Makrokosmos
sala Orbitarium wejścia: 11:45, 13:00, 14:15, 15:45, 17:00

PIĄTEK
11:00 Cudowna podróż (dla dzieci)
12:15 Wyprawa po ogień i lód (dla dzieci)
13:30 Lato pod gwiazdami
15:00 Wehikuł czasu
16:15 Osiem planet ?
17:30 Makrokosmos
sala Orbitarium wejścia: 11:45, 13:00, 14:15, 15:45, 17:00
SOBOTA
11:30 Cudowna podróż (dla dzieci)
12:45 Makrokosmos
14:00 Lato pod gwiazdami
15:15 Wehikuł czasu
16:30 Osiem planet ?
17:45 Lato pod gwiazdami
sala Orbitarium wejścia: 12:15, 13:30, 14:45, 16:00, 17:15
NIEDZIELA
11:30 Barwy kosmosu (dla dzieci)
12:45 Makrokosmos
14:00 Lato pod gwiazdami
15:15 Wehikuł czasu
16:30 Osiem planet ?
sala Orbitarium wejścia: 12:15, 13:30, 14:45, 16:00
Informacje o organizowanych imprezach można przesyłać e-mailem na adres: redakcja@wpr.info.pl

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 23:00 TVN 7 - AMERYKAŃSKI NINJA V

Akcja, 110 min, USA (1993)

Joe (David Bradley), mistrz wschodnich sztuk walki, na prośbę swego chińskiego mistrza Tetsu (Pat Morita) opiekuje się jego 13-letnim bratankiem Hiro (Lee Reyes), przy okazji ucząc go kilku chwytów. Pewnego razu mieszkająca w sąsiedztwie Lisa (Anne Dupont) na ich oczach zostaje uprowadzona przez Węża, groźnego ninja. Na polecenie swego szefa Glocka, właściciela fabryki produkującej chemikalia, porywacz chce wywieźć dziewczynę do Ameryki Południowej. Ma ona być tam przetrzymywana, by, zagwarantować, że jej ojciec - genialny uczony, doktor Strobel (Aharon Ipale) - skończy opracowywać formułę nowego gazu, który ma być użyty jako broń biologiczna. Szantażowany naukowiec - który początkowo sądził, że nowy specyfik będzie wykorzystywany w rolnictwie - nie ma innego wyjścia, jak kontynuować pracę. Nie wie jednak, że Joe i Hiro niepostrzeżenie dostali się na pokład samolotu, którym leci przestępca wraz ze swoją ofiarą. Zrobią wszystko, by pokonać złego wojownika i pomóc Lisie, zwłaszcza, że chłopiec rozpoznaje w Wężu mordercę swego ojca.

PIĄTEK 22:20 TVP 2 - AMERICAN PIE: WESELE

Komedia, 105 min, USA (2003)

Jim (Jason Biggs) oświadcza się Michelle (Alyson Hannigan) w restauracji, a ona przyjmuje oświadczenie. Zaczynają się gorączkowe przygotowania do ślubu. Michelle choć, aby jej ślub był doskonały. Jim stara się zrobić jak najlepsze wrażenie na swoich przyszłych teściach, Haroldzie (Fred Willard) i Mary (Deborah Rush), jednak będzie się musiał sporo napracować, bo pierwsze spotkanie nie zaliczy do udanych. Wkrótce pojawia się Cadence (January Jones), siostra Michelle, w której zakochują się Stifler (Seann William Scott) i Finch (Eddie Kaye Thomas). Stifler rywalizując z Finchem zaczyna udawać gentelmana. A czasu do ślubu pozostaje coraz mniej.

SOBOTA 22:25 TVP 1 - CZARNY ŚWIT

Sensacyjny, 115 min, USA (1997)

W tajemniczych okolicznościach wychodzi na jaw, że były agent CIA Jonathan Cold (Steven Seagal - Liberator, Wpół do śmierci) uwalnia z więzienia niebezpiecznego handlarza bronią i na domiar złego pomaga grupie terrorystów wejść w posiadanie broni nuklearnej, która ma być użyta do ataku na Stany Zjednoczone. Cold był uznany za zmarłego, czemu więc nagle okazuje się, że żyje i na dodatek wszystko wskazuje na to, że pomaga terrorystom. CIA stara się za wszelką cenę rozwikłać tę zagadkę, tymczasem kraj znajduje się w poważnym niebezpieczeństwie.

PONIEDZIAŁEK 23:00 POLSAT - BOMBA ZEGAROWA

Dramat, 115 min, USA (2006)

Eddy Kay (Biehn) prowadzi spokojny tryb życia. Pewnego wieczoru wracając z pracy jest świadkiem wybuchu pożaru. Z płonącego domu ratuje kobietę i jej dziecko. Media kreują go na bohatera. Szef tajnego oddziału CIA pułkownik Taylor (Jordan) przypadkowo w telewizji rozpoznaje w Eddym wziętego za zmarłego przed laty członka swojej grupy. Uznaje, że Kay stanowi swoją osobą duże zagrożenie dla wielu funkcjonariuszy CIA, a także obecnie trwającej operacji mającej na celu zmianę ustroju w USA. Nieświadomy faktu, że Eddy po ostatnim nieudanym zadaniu nie pamięta nic ze swojej przeszłości, postanawia go zlikwidować. Próby zamachów okazują się nieskuteczne. Doprowadzają jednak do tego, że Kay zaczyna odzyskiwać świadomość kim naprawdę jest.

06:00 Kawa czy herbata?
08:45 Fantaghiro (22) - serial
09:15 Legenda Nezha (28) - serial
09:45 Szkoła złamanych serc (204) - serial
10:30 Smaki polskie
10:45 Jak zostać ogrodnikiem (3) - dokument
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 My, wy, oni
13:00 Kabaretowa Jedynka (3) - rozrywka
13:25 Don Matteo (23) - serial
14:25 Plebania (1492) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Przebojowa noc - rozrywka
15:25 Klan (1849) - serial
15:55 Klan (1850) - serial
16:25 Moda na sukces (5085) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Moda na sukces (5086) - serial
17:50 Czerdziejstolek (14) - serial
18:50 Przebojowa noc - rozrywka
19:05 Halo, tu Hania! (42) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Czar Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Ranczo (15) - serial
21:30 Sprawa dla reportera - dokument
22:15 Życie po życiu (1) - serial
23:15 Życie po życiu (2) - serial
00:10 Ulubieniec. Historia Pietera - Dirka Uysa - dokument
01:05 Zagadkowa Jedynka - rozrywka
02:10 Wirus zagłady (2) - film fabularny
05:10 Telezakupy
05:30 Monarch Cove (14) - serial

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Zorro (19) - serial
08:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego (3) - serial
08:55 Millionerzy - rozrywka
09:50 Podróż w nieznane (5) - serial
10:50 Granie na ekranie - rozrywka
11:50 Mango - Telezakupy
12:50 Na Wspólnej (1200) - serial
13:15 Na Wspólnej (1201) - serial
13:45 Na Wspólnej (1202) - serial
14:15 W-11 wydział śledczy - serial
14:55 Detektywi - serial
15:25 Tajemnice Smallville (7) - serial
16:25 Rozmowy w toku - talk show
17:25 Sąd rodzinny (147) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Wehikuł czasu - film fabularny
22:50 Szymon Majewski Show (9) - rozrywka
23:50 Orange Warsaw Festival (3) - rozrywka
00:20 Bez śladu (15) - serial
01:15 Uwaga!
01:35 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
02:40 Telesklep
03:05 Tajemnice Smallville (7) - serial
04:00 Nic straconego
05:40 Uwaga!

08:00 Lekcja tańca w domu - film krótkometrażowy
08:25 Przekłute oko proroka - film fabularny
10:20 Detektyw Murdoch: Tajemnicze mumie (9) - serial
11:20 Detektyw Murdoch: Kłątwa domu Beatonów (10) - serial
12:20 Prawdziwa historia - Tożsamość Bourne'a - dokument
13:20 Anatomia morderstwa - film fabularny
16:10 Krew jak czekolada - film fabularny
18:00 Rozstania i powroty - film fabularny
20:10 Z podniesionym czołem - film fabularny
21:45 Noce wiosennego upojenia - film fabularny
Wang Ping jest żonaty i jednocześnie zaangażowany w homoseksualny romans. Kochanka przedstawia jako znajomego ze studiów. Jego żona, Lin Xue, nie daje się jednak zwieść tej naiwnej mistyfikacji.
00:05 Adaptacja - film fabularny
02:00 Towarzysz Pedersen - film fabularny
04:00 Gwiazdy poranne - film fabularny
05:45 Istoty - film krótkometrażowy

06:20 Sto tysięcy bocianów (8) - dokument
06:50 Dwa światy (24) - serial
07:25 M.A.S.H. (70) - serial
07:55 Codzienna 2 m 3 (30) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - wakacje
10:40 Aleja gwiazd - rozrywka
11:00 Familiada - rozrywka
11:30 Telezakupy
12:05 Galapagos (3) - dokument
13:10 Czarne chmury (1) - serial
14:15 Dom (11) - serial
16:00 Program lokalny
16:30 M jak miłość (727) - serial
17:25 Gilotyna - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Gorący temat - publicystyka
18:40 Sport-telegram
18:45 Pogoda
19:00 Barwy szczęścia (413) - serial
19:35 Kabaret na lato - rozrywka
20:10 To ja, złodziej - film fabularny
22:00 Dr House (100) - serial
22:55 Tancerze (7) - serial
23:50 Tajemnica Chloe (2) - film fabularny
05:00 Echa Panoramy
05:30 Człowiek wśród ludzi

06:15 Mamy cię! - rozrywka
07:35 Życie na fali (14) - serial
08:30 Ostry dyżur (68) - serial
09:30 Kobra - oddział specjalny (4) - serial
10:35 Telezakupy
12:15 Apetyt na kasę - rozrywka
13:15 Prawo pożądania (123) - serial
14:15 Mamy cię! - rozrywka
15:35 Niania (96) - serial
16:05 Życie na fali (15) - serial
17:05 Kobra - oddział specjalny (5) - serial
18:05 Ostry dyżur (69) - serial
19:05 Przyjaciele (19) - serial
19:35 Niania (97) - serial
20:05 Pseudonim Rosomak - film fabularny
22:00 Wyrok (12) - serial
23:00 Amerykański Ninja V - film fabularny
00:50 Arkana magii - rozrywka
05:15 112 - na każde wezwanie (106) - serial
05:45 Na Wspólnej (700) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Simpsonowie (8) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Tragedia na Hillsborough - dokument
08:55 Enid - film fabularny
10:25 Smarkula - film fabularny
12:15 Joe Strummer - Niepisana przyszłość - dokument
14:25 Jak być kochaną - film fabularny
16:10 Zagadki sfinksy - film fabularny
17:50 Ile waży koń trojański? - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Simpsonowie (9) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Mentalista (7) - serial
21:50 Trauma (16) - serial
22:40 Speed II - wyścig z czasem - film fabularny
00:50 Powrót do Brideshead - film fabularny
03:00 Przepis na "Ciacho" - Kuchnia filmowa - dokument
03:30 Aktualności filmowe
04:00 Muzyka - muzyka
04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:15 Skarb - film fabularny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:00 TV market
07:15 Fortuna Wiedzy (781) - rozrywka
08:00 Strażnik Teksasu (2) - serial
09:00 Słodkie zmartwienia (24) - serial
09:30 90210 (24) - serial
10:25 Ostry dyżur (2) - serial
11:25 Szpital na perypetiach (6) - serial
11:55 Rodzina zastępcza plus (167) - serial
12:55 Mamuśki (24) - serial
13:25 I kto tu rządzi? (24) - serial
14:00 Miodowe lata (60) - serial
14:45 Świat według Bundych (179) - serial
15:10 Świat według Bundych (180) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (162) - serial
17:00 Dlaczego ja? (30) - serial
18:00 Miodowe lata (60) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (105) - serial
20:00 Wisła Kraków - FK Szawle
22:10 Wallander. Fotograf - film fabularny
00:10 Zagadkowa Noc (497) - rozrywka
03:10 Tajemnice losu
05:00 Wstawaj! Gramy! (1292) - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:20 Zbuntowani (154) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Berlin, Berlin (5) - serial
10:25 Mój grzech (69) - serial
11:25 Idiotki nie idą do nieba (128) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Dekoratornia - film telewizyjny
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Drogówka
15:15 Rodzina Serrano (48) - serial
16:55 Zbuntowani (155) - serial
17:55 Berlin, Berlin (6) - serial
19:00 Mój grzech (70) - serial
20:00 Galileo
21:00 Chybiony cel - film fabularny
23:10 Droga do rajy - film fabularny
01:40 Big Brother V - rozrywka
02:40 Big Brother V - rozrywka
03:35 Muzyczne listy - muzyka
04:25 TV market
05:15 Jazda figurkowa - talk show

08:30 Puchar Narodów w Akwizgranie
09:30 Hiszpania - Portugalia
10:15 Holandia - Anglia
11:00 Tour de France
12:10 Planeta Armstronga
12:15 Tour de France
17:45 Mecz towarzyski
19:00 Eurogole - skrót wiadomości
19:10 Liga Mistrzów w Irlandii
20:00 Fight Club
22:00 Tour de France
22:55 Planeta Armstronga
23:00 Vintage Collection
00:00 Tydzień z World Wrestling Entertainment
00:30 Tour de France
01:25 Planeta Armstronga

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:45 Owocowe ludki (11) - serial
09:15 Na wysokiej fali (9) - serial
09:50 Szkoła złamanych serc (205) - serial
10:40 Pomyśl na mieszkanie (5) - dokument
11:05 Wędrowki z europlecakiem
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Wojna światów - dokument
12:55 Kabaretowa alternatywa - rozrywka
13:25 Don Matteo (24) - serial
14:25 Plebania (1493) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Przebojowa noc - rozrywka
15:25 Klan (1851) - serial
15:50 Klan (1852) - serial
16:20 Polska pięknieje (7) - dokument
16:25 Moda na sukces (5087) - serial
16:45 Kawa czy herbata?
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Moj pierwszy ślub - film fabularny
19:05 Kraina elfów (16) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Czar Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Tata duch - film fabularny
22:00 W paszczy krokodyla - film fabularny
23:40 Teksaska masakra piłą mechaniczną - film fabularny
01:25 W słusznej sprawie (1) - serial
02:45 W słusznej sprawie (2) - serial
05:30 Telezakupy

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Zorro (20) - serial
08:30 Szczególne lata Toma i Jerry'ego (4) - serial
08:55 Milionerzy - rozrywka
09:50 Podróż w nieznane (7) - serial
10:50 Granie na ekranie - rozrywka
11:50 Mango - Telezakupy
12:50 Na Wspólnej (1203) - serial
13:15 Na Wspólnej (1204) - serial
13:45 Na Wspólnej (1204) - serial
14:15 W-11 wydział śledczy - serial
14:55 Detektywi - serial
15:25 Tajemnice Smallville (8) - serial
16:25 Rozmowy w toku - talk show
17:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska (535) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fabularny
23:35 Królowa ringu - film fabularny
01:55 Uwaga!
02:10 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
03:15 Telesklep
03:40 Bardzo Dzik Zachód - film fabularny
05:15 Nic straconego
05:35 Uwaga!
05:55 Mango - Telezakupy

kino

08:00 Ichthys - film krótkometrażowy
08:20 Zaczne grzechy - film fabularny
09:55 Za drzwiami Actors Studio - dokument
10:55 Persepolis - film fabularny
12:40 15:10 do Yumy - film fabularny
14:25 Kate i Leopold - film fabularny
16:35 Sezon na kaczki - film fabularny
18:15 Vince niepokonany - film fabularny

Oparta na faktach historia Vince'a Papale'a, który spełnił największe marzenie - dostalsiędo drużyny Philadelphia Eagles i został jednym z najlepszych jej zawodników.

20:10 Szkoła stewardes - film fabularny
21:50 Portrety - dokument
22:00 Rzeczy, które robisz w Denver, będąc martwym - film fabularny
00:05 Stan gry (1) - serial
01:10 Stan gry (2) - serial
02:05 Stan gry (3) - serial
03:00 Stan gry (4) - serial
03:55 Stan gry (5) - serial
04:50 Stan gry (6) - serial
05:55 Katia - film krótkometrażowy

TVP 2

06:20 Dwa światy (25) - serial
06:50 Dwa światy (26) - serial
07:20 M.A.S.H. (71) - serial
07:55 Codzienna 2 m 3 (31) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - wakacje
10:40 Aleja gwiazd - rozrywka
10:55 Telezakupy
11:30 Wakacyjne przypadki nad jeziorem Garda - film fabularny
13:05 Czarne chmury (2) - serial
14:05 Dom (12) - serial
16:00 Program lokalny
16:30 Daleko od szosy (3) - serial
18:00 Panorama
18:25 Gorący temat - publicystyka
18:40 Sport-telegram
18:45 Pogoda
19:00 Barwy szczęścia (414) - serial
19:35 Kabaret na lato - rozrywka
20:10 Kabaretowy Klub Dwójki (14) - rozrywka
21:10 Hit dekady - rozrywka
22:20 American Pie: Wesele - film fabularny
00:05 Podkomisarz Brenda Johnson (14) - serial
01:00 Podkomisarz Brenda Johnson (15) - serial

tvn

06:15 Mamy cię! - rozrywka
07:35 Życie na fali (15) - serial
08:30 Ostry dyżur (69) - serial
09:30 Kobra - oddział specjalny (5) - serial
10:35 Telezakupy
12:15 Apetyt na kasę - rozrywka
13:15 Prawo pożądania (124) - serial
14:15 Mamy cię! - rozrywka
15:35 Niania (97) - serial
16:05 Życie na fali (16) - serial
17:05 Kobra - oddział specjalny (6) - serial
18:05 Ostry dyżur (70) - serial
19:05 Przyjaciele (20) - serial
19:35 Niania (98) - serial
20:05 Przybysz z daleka - film fabularny
22:05 Narodziny - film fabularny
00:05 Sześć stóp pod ziemią (2) - serial
01:05 Arkana magii - rozrywka
05:15 Misja Martyna - finał (2) - rozrywka
05:45 Chwila prawdy - rozrywka

CANAL+

07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:45 Łapu capu
08:00 Opowieści dziwnej treści - Złotowłosa i 3 misie - film fabularny
09:20 Jak to się robi - film fabularny
10:45 Rok, w którym się poznaliśmy - film fabularny
12:25 Nowe stanowisko - film fabularny
13:55 Cień - film fabularny
15:30 Cudowne święta Jonathana - film fabularny
17:10 Australia - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Simpsonowie (10) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Złodzijski kodeks - film fabularny
22:50 Instynkt wilka - Mord w Bergen - film fabularny
00:30 Świetliki w ogrodzie - film fabularny
02:10 Zabójca - film fabularny
03:40 Domowe piekło - film fabularny
05:20 Mój Nikifor - film fabularny

TVP 1

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:55 TV market
07:10 Fortuna Wiedzy (782) - rozrywka
07:55 Strażnik Teksasu (3) - serial
08:55 Słodkie zmartwienia (25) - serial
09:25 Kaszmirowa mafia (1) - serial
10:25 Ostry dyżur (3) - serial
11:25 Szpital na perypetiach (7) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (168) - serial
13:00 Mamuśki (25) - serial
13:30 I kto tu rządzi? (25) - serial
14:00 Miodowe lata - serial
14:45 Świat według Bundych (181) - serial
15:10 Świat według Bundych (182) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (163) - serial
17:00 Dlaczego ja? (30) - serial
18:00 Miodowe lata (76) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (126) - serial
20:00 Karate Kid II - film fabularny
22:20 W imię zasad - film fabularny
00:25 Purpurowe skrzypce - film fabularny
03:15 Tajemnice losu
05:00 Wstawaj! Gramy! (1293) - rozrywka

4

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:20 Zbuntowani (155) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Berlin, Berlin (6) - serial
10:25 Mój grzech (70) - serial
11:25 Idiotki nie idą do nieba (129) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 AlleGra
14:00 Dziewczyny z fortuną - film fabularny
15:00 Drogówka
15:15 Rodzina Serrano (49) - serial
16:55 Zbuntowani (156) - serial
17:55 Berlin, Berlin (7) - serial
19:00 Mój grzech (71) - serial
20:00 Spadkobiercy (25) - rozrywka
21:00 1000 złych uczynków (7) - serial
21:30 1000 złych uczynków (8) - serial
22:05 Jazda figurowa - talk show
23:05 Tajna agentka: Gra na punkty - film fabularny
01:10 Big Brother V - rozrywka
02:35 Muzyczne listy - muzyka
03:30 Komenda
03:55 TV market
04:30 Mała czarna - talk show

EUROSPORT

08:30 Hiszpania - Portugalia
09:15 Holandia - Anglia
10:15 Tour de France
11:10 Planeta Armstronga
11:15 Mecz towarzyski
12:15 Tour de France
14:10 Planeta Armstronga
14:15 Tour de France
17:30 Holandia - Anglia
18:00 Turniej towarzyski Uhren Cup
18:45 Eurogole - skrót wiadomości
18:55 Turniej towarzyski Uhren Cup
20:00 Mecz towarzyski
20:30 Turniej towarzyski Uhren Cup
22:30 Tour de France
23:20 Planeta Armstronga
23:30 PBA Tour w USA
00:30 Tour de France
01:25 Planeta Armstronga

TVP 1

06:25 Nowy Testament (18) - serial
06:55 Powszechny spis rolny 2010
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Las bliżej nas
08:40 Ziarno
09:10 Klub przyjaciół Myszk Miki (65) - serial
09:40 Złota rączka (5) - serial
10:10 Hannah Montana (35) - serial
10:40 Szkoła złamanych serc (206) - serial
11:45 Kawa czy herbata?
12:00 Wiadomości
12:10 Zabójcze lato (2) - dokument
12:40 Tygrysy Europy (18) - serial
13:40 Dziennik badacza rekinów - dokument
14:40 Kawa czy herbata?
14:50 Opactwo Northanger Abbey - film fabularny
16:45 Kawa czy herbata?
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Kopalnie króla Salomona (1) - film fabularny
18:50 Kawa czy herbata?
19:00 Moi przyjaciele: Tygrys i Kubus (15) - serial
19:30 Wiadomości
19:50 Sport
20:00 Czar Tour de Pologne
20:05 Pogoda
20:20 Błękitna głębia - film fabularny
22:15 Kawa czy herbata?
22:25 Czarny świt - film fabularny
00:20 Dziennik sierzanta Fridaya - film fabularny
02:00 Więzienie dla świrów - film fabularny
05:55 Dwie strony medalu (78) - serial

tvn

08:00 SamSam (7) - serial
08:10 Geronimo Stilton (5) - serial
08:35 Raczujące melodyjki (9) - serial
09:00 Dzień dobry wakacje
11:25 Orange Warsaw Festival - odliczanie (4) - rozrywka
11:55 Turbo sQUADem przez Maroko
12:25 You can dance - Po prostu tańcz! (7) - rozrywka
14:00 Trzy po trzy - numery z kwatery (8) - serial
14:30 Majka (80) - serial
14:57 Majka (81) - serial
15:24 Majka (82) - serial
15:51 Majka (83) - serial
16:18 Majka (84) - serial
16:45 Wizytówki festiwalowe 2010 - rozrywka
16:50 Giganciki - film fabularny
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Bardzo Dzik Zachód - film fabularny
22:15 Człowiek roku - film fabularny
00:35 Mortal Kombat: Unicestwienie - film fabularny
02:25 Kuba Wojewódzki (3) - talk show
03:25 Uwaga!
03:45 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
04:50 Telesklep
05:35 Uwaga!
05:55 Mango - Telezakupy

kino

08:00 Puszka Pandory - film fabularny
10:15 Król szczurów - film fabularny
12:40 Wróć do mnie - film fabularny
14:45 Miesiąc nad jeziorem - film fabularny
16:30 Detektyw Murdoch: Kat (11) - serial
17:30 Detektyw Murdoch: W negliżu (12) - serial
18:30 Dams i bandyci - film fabularny
20:10 Kraina wiecznego szczęścia - film fabularny
22:00 Nie trzeba się zarzekać - film fabularny
23:50 Punkt zapalny - film fabularny
01:40 Piątek trzynastego - film fabularny

W 1958 r. nad jeziorem Crystal Lake doszło do serii morderstw, których okoliczności nigdy nie zostały wyjaśnione. Steve Christy, nowy właściciel tych terenów, nie wierzy, że okolica jest przeklęta.

03:15 Olek - film fabularny
04:30 Łabędzi śpiew - film fabularny
05:10 Kierunek: Islandia - film krótkometrażowy
05:35 September - film krótkometrażowy

TVP 2

06:00 Tylko Kaska (2) - serial
06:35 Wojna domowa (11) - serial
07:30 Podróż za jeden uśmiech (4) - serial
08:00 Dziewczyna i chłopak (6) - serial
08:55 ZOO story (6) - dokument
09:15 Klub kemping - dokument
09:25 Kocham cię, Polsko! (32) - rozrywka
10:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (58) - dokument
11:25 Makłowicz w podróży
12:05 Taki jak tata - film fabularny
14:00 Familiada - rozrywka
14:30 Cztery pancerni i pies (10) - serial
15:35 Cztery pancerni i pies (11) - serial
16:40 Najmniejszy kulturyści świata - dokument
17:30 Słowo na niedzielę
17:35 Wstęp wolny! - kultura
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:35 Bullonerzy (38) - serial
19:15 Tak to leciało! (65) - rozrywka
20:10 XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów (1) - kultura
21:15 XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów (2) - kultura
22:15 XIV Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów (3) - kultura
23:20 Spartan - film fabularny
01:10 W pętli czasu (6) - serial
01:55 Mafijny klan (6) - serial
05:05 Słowo na niedzielę
05:10 Ekstremalne wędrowki (2) - dokument
05:55 Rajske Klimaty (2) - serial

tvn

06:45 Telezakupy
08:50 Tajemnice Smallville (12) - serial
09:45 Frasier (14) - serial
10:15 Frasier (15) - serial
10:45 Księga baśni - film fabularny
12:25 Diabli nadali (3) - serial
12:55 Diabli nadali (4) - serial
13:25 Diabli nadali (5) - serial
13:55 Diabli nadali (6) - serial
14:25 Diabli nadali (7) - serial
14:55 Okruszek i Piegus - film fabularny
16:55 Przyjaciele (16) - serial
17:25 Przyjaciele (17) - serial
17:55 Przyjaciele (18) - serial
18:25 Przyjaciele (19) - serial
18:55 Przyjaciele (20) - serial
19:30 Pantofelek Kopciuszka - film fabularny
21:15 Jak tylko potrafisz - film fabularny
23:40 Tornado (1) - film fabularny
01:25 Jaja ze stali (1) - rozrywka
02:05 Arkana magii - rozrywka
05:20 Misja Martyna - extra - rozrywka
05:50 Chwila prawdy - rozrywka

CANAL+

07:10 Łapu capu
07:25 To nie tak, jak myślisz, kotku! - film fabularny
09:20 Niesamowici bracia Bloom - film fabularny
11:20 Fałszywa dwunastka - film fabularny
13:05 Mistrzowski organizm (1) - dokument
14:00 Atlantycki las deszczowy i cykl życia - dokument
14:55 Sędzia - film krótkometrażowy
15:20 Gra dla dwojga - film fabularny
17:30 Detektyw Monk (14) - serial
18:15 Miłość na wybiegu - film fabularny
20:00 Radio na fali - film fabularny
22:20 Max Payne - film fabularny
00:05 Fala - film fabularny
01:55 Nienarodzony - film fabularny
03:20 Lektor - film fabularny
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

TVP 1

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:00 Niekończąca się opowieść (4) - film fabularny
09:10 Charlie Brown i jego kompania - film fabularny
10:55 Dziupla Cezara (6) - serial
11:40 I kto tu rządzi? (11) - serial
12:10 I kto tu rządzi? (12) - serial
12:45 Mamuśki (6) - serial
13:15 Ewa gotuje
13:45 Studio F1
14:00 Grand Prix Niemiec
15:05 Studio F1
15:20 Się kręci (179) - rozrywka
15:50 Odlotowcy - film fabularny
17:50 Orły z Bostonu (6) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (164) - serial
20:00 Kabaret na Topie (13) - rozrywka
21:00 Kabaret na Topie (14) - rozrywka
22:00 Hotel 52 (7) - serial
23:00 Piknik Country Mragowo 2010 - muzyka
01:00 Zagadkowa Noc (498) - rozrywka
03:00 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1294) - rozrywka

4

06:00 AlleGra
06:30 Czarny Korsarz - film fabularny
09:05 Magiczne paleczki - film fabularny
11:00 Galileo
12:00 Mała czarna - talk show
13:00 Alicia Keys - Diaries (1) - muzyka
13:30 AlleGra
14:00 Alicia Keys - Diaries (2) - muzyka
14:30 W czepku urodzeni - film fabularny
16:55 Hollywoodzkie pojedynki (4) - rozrywka
17:25 Kinomania - kultura
17:55 Samochód przyszłości - dokument
19:00 Galileo
20:00 Spadkobiercy (26) - rozrywka
21:00 Kasia Ballou - film fabularny
23:05 Świntuch - następnego dnia - film fabularny
01:10 Krokodyl zabójca - film fabularny
03:05 Crowded House - Farewell to the World - muzyka
04:05 TV market
04:35 Yehudi Menuhin - koncert skrzypcowy Brahmsa - muzyka
05:20 Lalola (68) - serial
05:35 Alicia Keys - Diaries (3) - muzyka
05:55 Kinomania - kultura

EUROSPORT

08:30 Turniej towarzyski Uhren Cup
10:00 Tour de France
11:25 Planeta Armstronga
11:30 Mistrzostwa Świata kobiet do lat 20 w Niemczech
13:30 Tour de France
14:10 Planeta Armstronga
14:15 Tour de France
17:30 Mistrzostwa Świata kobiet do lat 20 w Niemczech
18:00 Mistrzostwa Świata kobiet do lat 20 w Niemczech
20:00 Anglia - Francja
20:45 Global Champions Tour w Chantilly
22:00 Tour de France
22:55 Planeta Armstronga
23:00 Fight Club
01:00 Tour de France
01:55 Planeta Armstronga

06:25 Powszechny spis rolny 2010
07:00 Transmisja mszy św.
z Sanktuarium Bożego
Miłosierdzia w Krakowie
Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:35 Zabójcze lato (2) - dokument
09:05 Wakacje z duchami (2) - serial
09:40 Milionerzy - film fabularny
11:35 Kawa czy herbata?
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Kawa czy herbata?
13:00 Wiadomości
13:10 Rycerze i rabusie (1) - serial
14:00 Winnetou (4) - film fabularny
15:55 Południowy Pacyfik (5)
- dokument
17:00 Telexpress
17:10 Pogoda
17:20 Przysłań (7) - serial
18:10 Jaka to melodia? - rozrywka
18:55 Kawa czy herbata?
19:00 Chip i Dale (27) - serial
19:30 Wiadomości
19:50 Sport
20:00 Czar Tour de Pologne
20:05 Pogoda
20:20 Dom nad rozlewiskiem (3)
- serial
21:20 Dom nad rozlewiskiem (4)
- serial
22:10 Kawa czy herbata?
22:25 Pieska miłość - film fabularny
00:05 Lot nad kukuczym gniazdem
- film fabularny
02:20 Stan wyjątkowy (3) - serial

08:00 SamSam (8) - serial
08:10 Geronimo Stilton (6) - serial
08:35 Raczkujące melodyjki (10)
- serial
09:00 Pascal: po prostu gotuj
09:35 Trzy po trzy - numery z kwatery
(8) - serial
10:05 Jak dobrze wyglądać nago (5)
- rozrywka
10:35 Jak dobrze wyglądać nago (6)
- rozrywka
11:05 Duma: Podróż do domu
- film fabularny
13:10 Co za tydzień
13:40 Usta usta (6) - serial
14:40 Szymon Majewski Show (9)
- rozrywka
15:40 Orange Warsaw Festival
- odliczanie (5) - rozrywka
16:10 Spotkania Doroty - rozrywka
16:45 Smaki Miasta
17:15 Wizytówki festiwalowe 2010
- rozrywka
17:20 Akademia policyjna VII - Misja
w Moskwie - film fabularny
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Alex i Emma - film fabularny
22:00 Klub szalonych dziewic (3)
- serial
23:00 Druga strona medalu
- talk show
23:35 Californication (6) - serial
00:15 Bez skazy (1) - serial
01:15 Bez skazy (2) - serial
02:10 Uwaga!
02:30 Po co spać, jak można grać?
- rozrywka
03:35 Telesklep
04:00 Nic straconego
05:10 Nic straconego
05:40 Uwaga!

08:00 Prawdziwa historia - Ucieczka
z Alcatraz - dokument
08:50 Wyspa złoczyńców
- film fabularny
10:30 K-Pax - film fabularny
12:40 Na szlaku
- film krótkometrażowy
13:20 Bunt na Bounty - film fabularny
15:40 Kraina wiecznego szczęścia
- film fabularny
Śmierć przyjaciela z dzieciństwa
sprawia, że Bobby Garfield wraca do
rodzinnego miasteczka. Odżywają
wspomnienia o przyjaźni z tajemniczym
mężczyzną, którego poznał, mając 11
lat.
17:35 Szkoła stewardes
- film fabularny
19:10 Za drzwiami Actors Studio
- dokument
20:10 Cop Land - film fabularny
22:05 Pan Ibrahim i kwiaty Koranu
- film fabularny
23:50 Noce wiosennego upojenia
- film fabularny
02:00 Sławna jak Sarajewo
- film fabularny
03:45 Molo - film fabularny
05:55 Klaudia Love
- film krótkometrażowy

06:20 Ostoja
06:50 Wojna domowa (12) - serial
07:25 Podróż za jeden uśmiech (5)
- serial
08:00 Bo oszalałem dla niej
- film fabularny
09:45 Łagodna na drodze
10:00 Genialne zwierzęta (4)
- dokument
11:05 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat (81) - dokument
11:35 Makłowicz w podróży
12:10 Uczeń Merlina (2)
- film fabularny
14:00 Familiada - rozrywka
14:30 Złotopolscy (1098) - serial
15:05 Szansa na sukces - rozrywka
16:15 Na dobre i na złe (404) - serial
17:10 Kabaret Paraniernormalni
- Niebezpiecznie śmieszni
- rozrywka
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram
18:25 Pogoda
18:35 Bulionerzy (39) - serial
19:10 Tak to leciało! (61) - rozrywka
20:05 Festiwal Piosenki Rosyjskiej
w Zielonej Górze (1) - muzyka
21:10 Festiwal Piosenki Rosyjskiej
w Zielonej Górze (2) - muzyka
22:05 Festiwal Piosenki Rosyjskiej
w Zielonej Górze (3) - muzyka
22:35 Champion - film fabularny
00:15 Biała lokomotywa - koncert
piosenek Edwarda Stachury
- muzyka
05:55 Rajskie klimaty (3) - serial

06:50 Telezakupy
08:55 Tajemnice Smallville (13)
- serial
09:50 Frasier (16) - serial
10:20 Frasier (17) - serial
10:50 Odpowiedź mile widziana
- film fabularny
12:40 Plotkara (14) - serial
13:40 Jak tylko potrafisz
- film fabularny
16:05 Przybysz z daleka
- film fabularny
18:05 Miasteczko Twin Peaks (4)
- serial
19:10 Uwaga, faceci! (8) - serial
20:05 Tornado (1) - film fabularny
21:50 Fringe: Na granicy światów (8)
- serial
22:50 Zabójcza przyjaźń
- film fabularny
00:45 Arkana magii - rozrywka
05:15 112 - na każde wezwanie (107)
- serial
05:45 Na Wspólnej (701) - serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Sekret chińskiej zupy miłosnej
- dokument
08:00 Atlantycki las deszczowy i cykl
życia - dokument
08:55 Speed II - wyścig z czasem
- film fabularny
11:05 Dziewczyny z drużyny V
- film fabularny
12:50 Jedwabne życie - film fabularny
14:35 Łapu capu ekstra - rozrywka
15:10 Mustang z Dzikiej Doliny
- film fabularny
16:40 Skazani na siebie
- film fabularny
18:45 Mentalista (7) - serial
19:35 Nie przegap
19:45 Łapu capu
20:00 Sekretne życie pszczoł
- film fabularny
21:55 Poznaj moich Spartan
- film fabularny
23:25 Telefon - film fabularny
00:50 Dzieci kukurydzy
- film fabularny
02:15 Kobieta z prowincji
- film fabularny
04:00 Muzyka - muzyka
04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:00 Co nowego u Scooby'ego? (5)
- serial
07:30 Kaczor Donald przedstawia
(45) - dla dzieci
08:05 Scooby Doo, gdzie jesteś? (3)
- serial
08:35 Gumisie (5) - serial
09:05 Gumisie (6) - serial
09:35 Kacze opowieści (14) - serial
10:05 Kacze opowieści (15) - serial
10:35 Letnia przygoda - film fabularny
12:55 Jas Fasola - rozrywka
13:30 Studio F1
14:00 Grand Prix Niemiec
16:00 Studio F1
16:15 Jas Fasola (2) - rozrywka
16:50 Kabaret na Topie (13)
- rozrywka
17:50 Kabaret na Topie (14)
- rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (174)
- serial
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami
(7) - serial
21:00 Wzór (6) - serial
22:00 Kości (17) - serial
23:00 Gotowe na wszystko (12)
- serial
00:00 Gotowe na wszystko (13)
- serial
01:00 Magazyn sportowy
03:00 Tajemnice losu
04:40 TV market
05:00 Wstawaj! Gramy! (1295)
- muzyka
- rozrywka

06:25 Dekoratornia - film telewizyjny
06:55 Magiczne paleczki
- film fabularny
08:50 Droga do Rio - film fabularny
11:00 Galileo
12:00 Mała czarna - talk show
13:00 Dekoratornia - film telewizyjny
13:30 Samochód przyszłości
- dokument
14:40 Cień - film fabularny
17:00 Hollywoodskie pojedynki (5)
- rozrywka
17:30 VIP - kultura
18:00 Gliniarze z Melbourne (1)
- serial
19:00 Galileo
20:00 Spadkobiercy (27) - rozrywka
21:00 Miejsce na ziemi - film fabularny
23:00 Regina (15) - serial
23:30 Regina (16) - serial
00:05 Regina (17) - serial
00:35 Regina (18) - serial
01:05 Chybiony cel - film fabularny
03:10 Yehudi Menuhin - koncert
skrzypcowy Brahmsa - muzyka
04:10 TV market
04:40 Sopot TOPtrendy Festiwal
2008 - muzyka
05:25 Lalola (69) - serial

08:30 Mistrzostwa Świata kobiet do
lat 20 w Niemczech
10:00 Tour de France
10:55 Planeta Armstronga
11:00 Watts
11:15 ETC Cup w Salzburgu
11:45 Superpuchar Porsche
w Hockenheim
12:30 Tour de France
14:00 Watts
14:15 Tour de France
18:00 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
18:30 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
20:30 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
21:45 Watts
22:00 Tour de France
22:55 Planeta Armstronga
23:00 Weekend w sportach
motorowych
23:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
00:15 Tour de France
01:10 Planeta Armstronga
01:15 Weekend w sportach
motorowych

06:00 Kawa czy herbata?
08:45 Owocowe ludki (12) - serial
09:15 Na wysokiej fali (10) - serial
09:45 Szkoła złamanych serc (207)
- serial
10:35 Dziesięć lat mniej (4)
- dokument
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Szerokie tory - dokument
13:05 Kabaretowa Jedynka (4)
- rozrywka
13:30 Don Matteo (1) - serial
14:30 Plebania (1494) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Przebojowa noc - rozrywka
15:25 Klan (1853) - serial
15:55 Klan (1854) - serial
16:20 Polska pięknieje (8) - dokument
16:25 Moda na sukces (5088) - serial
17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:25 Moda na sukces (5089) - serial
17:50 Alternatywy 4(8) - serial
18:55 Przebojowa noc - rozrywka
19:05 Halo, tu Hania! (43) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Czar Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Nieustraszone (13) - serial
21:20 W obliczu śmierci
- film fabularny
23:40 Ekstradycja II (9) - serial
00:40 Zagadkowa Jedynka - rozrywka
01:45 Czarny narcyz - film fabularny

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Zorro (21) - serial
08:30 Szczecińskie lata Toma
i Jerry'ego (5) - serial
08:55 Milionerzy - rozrywka
09:50 Kuchenne koszmary (1)
- dokument
10:50 Granie na ekranie - rozrywka
11:55 Mango - Telezakupy
12:55 Na Wspólnej (1206) - serial
13:23 Na Wspólnej (1207) - serial
13:51 Na Wspólnej (1208) - serial
14:20 W-11 wydział śledczy - serial
15:00 Detektywi - serial
15:35 Tajemnice Smallville (9) - serial
16:25 Rozmowy w toku - talk show
17:20 Wizytówki festiwalowe 2010
- rozrywka
17:25 Sędzia Anna Maria
Wesołowska (536) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Dowody zbrodni (8) - serial
21:50 Dr House (7) - serial
22:50 Dr House (8) - serial
23:50 Rodzina Soprano (7) - serial
00:55 Co za tydzień
01:25 Dr House (7) - serial
02:25 Uwaga!
02:45 Po co spać, jak można grać?
- rozrywka
03:50 Telesklep
04:15 Tajemnice Smallville (9) - serial
05:05 Nic straconego
05:40 Uwaga!

08:00 Scherzo - film krótkometrażowy
08:10 Cztery pory roku - film fabularny
09:35 Anatomia morderstwa
- film fabularny
12:25 Jak w niebie - film fabularny
Światowej sławy kompozytor Daniel
Dareus, zmęczony dotychczasowym
życiem, postanawia wrócić do rodzinnej
miejscowości i odpocząć od muzyki.
Mężczyzna pozostaje
nierozpoznany przez miejscowych.
14:45 Gwiazdy poranne
- film fabularny
16:30 Krew jak czekolada
- film fabularny
18:20 Poirot: Rendez-vous
ze śmiercią - film fabularny
20:10 Strefa mroku - film fabularny
22:05 Drzwi w podłodze
- film fabularny
00:05 Cztery pokoje - film fabularny
01:55 Prawdziwa historia - Amityville
- dokument
02:45 Sławna jak Sarajewo
- film fabularny
04:30 Molo - film fabularny
05:45 Istoty - film krótkometrażowy

06:20 Trzeba się dobrze spisać (4)
- dokument
06:50 W krainie władcy smoków (1)
- serial
07:20 M.A.S.H. (72) - serial
07:50 Codzienna 2 m 3 (32) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - wakacje
10:40 Aleja gwiazd - rozrywka
11:00 Familiada - rozrywka
11:30 Telezakupy
12:05 Gry i zabawy dziecięce
- dokument
12:35 Znaki czasu
13:00 Czarne chmury (3) - serial
14:05 Córki McLeoda (108) - serial
15:00 Laskowik & Malicki - Niedziela
wieczór (1) - rozrywka
16:00 Program lokalny
16:30 M jak miłość (728) - serial
17:25 Jeden z dziesięciu - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Gorący temat - publicystyka
18:40 Sport-telegram
18:45 Pogoda
19:00 Barwy szczęścia (415) - serial
19:35 Kabaret na lato - rozrywka
20:10 Licencja na wychowanie (13)
- serial
20:45 Licencja na wychowanie (14)
- serial
21:20 Czas honoru (21) - serial
22:20 Cel - film fabularny
00:05 Rosja. Podróż z Jonathanem
Dimblebym (3) - dokument
01:15 Obrobieć VIP-a (7) - serial
01:40 Obrobieć VIP-a (8) - serial
02:10 Technicy-magicy (4) - serial
05:50 Rajskie klimaty (4) - serial

06:15 Mamy cię! - rozrywka
07:35 Życie na fali (16) - serial
08:30 Ostry dyżur (70) - serial
09:30 Kobra - oddział specjalny (6)
- serial
10:35 Telezakupy
12:15 Apetyt na kasę - rozrywka
13:15 Prawo pożądania (125) - serial
14:15 Mamy cię! - rozrywka
15:35 Niania (98) - serial
16:05 Życie przede wszystkim (1)
- serial
17:05 Kobra - oddział specjalny (7)
- serial
18:05 Ostry dyżur (71) - serial
19:05 Przyjaciele (21) - serial
19:35 Niania (99) - serial
20:05 Zabójcza przyjaźń
- film fabularny
22:05 Seks w wielkim mieście (1)
- serial
22:45 Seks w wielkim mieście (2)
- serial
23:20 Dzika banda - film fabularny
02:05 Arkana magii - rozrywka
05:35 112 - na każde wezwanie (108)
- serial

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Simpsonowie (10) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Bibliotekarz III - Przeklęty
kielich Judasza - film fabularny
09:35 Mały smok
- film krótkometrażowy
09:50 Czerwony Baron - film fabularny
12:00 Detektyw Monk (14) - serial
12:45 Transporter - film fabularny
14:20 Opowieści dziwnej treści - trzy
świnki - film fabularny
15:35 Żona dla Australijczyka
- film fabularny
17:10 Dziewiątka z marzeń
- dokument
18:20 Vicky Cristina Barcelona
- film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Simpsonowie (11) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 X-Men II - film fabularny
23:20 Mistrzowski organizm (2)
- dokument
00:20 Popioły czasu - Powrót
- film fabularny
02:00 Genua. Włoskie lato
- film fabularny
03:30 Aktualności filmowe
04:00 Muzyka - muzyka
04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:55 TV market
07:10 Fortuna Wiedzy (783)
- rozrywka
07:55 Strażnik Teksasu (4) - serial
08:55 Słodkie zmartwienia (26)
- serial
09:25 Kaszmirowa mafia (2) - serial
10:25 Ostry dyżur (4) - serial
11:25 Szpital na perypetiach (8)
- serial
11:55 Rodzina zastępcza plus (169)
- serial
12:55 Mamuśki (26) - serial
13:25 I kto tu rządzi? (26) - serial
14:00 Miodowe lata (81) - serial
14:45 Świat według Bundych (183)
- serial
15:10 Świat według Bundych (184)
- serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Malanowski i Partnerzy (164)
- serial
17:00 Dlaczego ja? (32) - serial
18:00 Miodowe lata (91) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (175)
- serial
20:00 Kandydat - film fabularny
23:00 Bomba zegarowa
- film fabularny
00:55 Zagadkowa Noc (499)
- rozrywka
03:00 Tajemnice losu
05:00 Wstawaj! Gramy! (1296)
- rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:20 Zbuntowani (156) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną
- rozrywka
09:20 Berlin, Berlin (7) - serial
10:25 Mój grzech (71) - serial
11:25 Idiotki nie idą do nieba (130)
- serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 VIP - kultura
14:00 Dziewczyny z fortuną
- rozrywka
15:05 Rodzina Serrano (50) - serial
16:55 Zbuntowani (157) - serial
17:55 Berlin, Berlin (8) - serial
19:00 Mój grzech (72) - serial
20:00 Galileo
21:00 Zła diagnoza - film fabularny
23:05 Poznajcie Karen Taylor (13)
- serial
23:45 Selekcja - rozrywka
00:20 Big Brother V - rozrywka
01:20 Mała czarna - talk show
02:20 Muzyczne listy - muzyka
03:20 Drogówka
03:45 Komenda
04:10 TV market
04:40 Sopot TOPtrendy Festiwal
2008 - muzyka
05:15 Lalola (70) - serial

08:30 Weekend w sportach
motorowych
08:45 Tour de France
10:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
12:00 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
13:00 Tour de France
14:00 Watts
14:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
16:00 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
17:00 Tour de France
18:00 Watts
18:15 Eurogole - skrót wiadomości
18:25 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
19:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
20:00 Tour de France
20:45 Clash Time - Spotkanie
z gwiazdami
20:50 Watts
21:00 Tydzień z World Wrestling
Entertainment
21:30 Vintage Collection
22:25 Clash Time - Spotkanie
z gwiazdami
22:35 Anglia - Francja
23:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
00:15 Mistrzostwa Świata kobiet
do lat 20 w Niemczech
01:15 Weekend w sportach
motorowych

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:45 Przyjaciele z podwórka (25) - serial
09:15 Legenda Nezha (29) - serial
09:45 Szkoła złamanych serc (208) - serial
10:35 Miejsce z historią (3) - dokument
10:55 Ostry dyżur Jedyńki - zdrowie i medycyna
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Opole 2009 na bis - muzyka
13:05 Kabaretowa Jedyńka (5) - rozrywka
13:30 Don Matteo (2) - serial
14:30 Plebania (1495) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Przebojowa noc - rozrywka
15:25 Klan (1855) - serial
15:55 Klan (1856) - serial
16:25 Moda na sukces (5090) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Moda na sukces (5091) - serial
17:50 Zmienicy (8) - serial
19:00 Przebojowa noc - rozrywka
19:05 Bali (40) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Czar Tour de Pologne
20:10 Pogoda
20:25 Gorycz tropików (3) - serial
21:35 Niebezpieczne wody - atak rekinów - film fabularny
23:10 Szczęść stopni oddalenia (3) - serial
23:55 Zagadkowa Jedyńka - rozrywka
01:00 Afrykańska królowa - film fabularny

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Zorro (22) - serial
08:30 Szczecińskie lata Toma i Jerry'ego (6) - serial
08:55 Milionerzy - rozrywka
09:50 Kuchenne koszmary (2) - dokument
10:50 Granie na ekranie - rozrywka
11:50 Mango - Telezakupy
12:50 Na Wspólnej (1209) - serial
13:18 Na Wspólnej (1210) - serial
13:46 Na Wspólnej (1211) - serial
14:15 W-11 wydział śledczy - serial
14:55 Detektywi - serial
15:25 Tajemnice Smallville (10) - serial
16:25 Rozmowy w toku - talk show
17:20 Wizytówki festiwalowe 2010 - rozrywka
17:25 Sąd rodzinny (148) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Bez śladu (16) - serial
21:50 Usta usta (7) - serial
22:50 Kuba Wojewódzki (7) - talk show
23:50 Klub szalonych dziewcz (3) - serial
00:50 Dr House (8) - serial
01:50 Uwaga!
02:10 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
03:15 Telesklep
03:40 Tajemnice Smallville (10) - serial
04:35 Co za tydzień
05:40 Uwaga!

kinor

08:00 Za drzwiami Actors Studio - dokument
09:00 Puszka Pandory - film fabularny
11:05 Persepolis - film fabularny
12:55 Damskie bandy - film fabularny
14:35 Sezon na kaczki - film fabularny
16:15 Vince niepokonany - film fabularny
18:10 Kung-fu - film fabularny
20:10 Przekręt doskonały - film fabularny

Grupa oszostów kradnie 100 tysięcy dolarów, nie wiedząc, że należą one do księgowego bossa świata przestępczego Las Angeles. By ratować życie, proponują gangsterowi, że wykonają dla niego skok.

22:00 Śniadanie na Plutonie - film fabularny
00:35 Rzeczy, które robisz w Denver, będąc martwym - film fabularny
02:30 Portrety - dokument
02:45 Gwiazdy poranne - film fabularny
04:20 Łabędzi śpiew - film fabularny
05:15 Prawdziwa historia - Milczenie owiec - dokument

TVP 2

06:25 Słowa z Galilei - dokument
06:50 W krainie władcy smoków (2) - serial
07:20 M.A.S.H. (73) - serial
07:55 Codzienna 2 m 3 (33) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - wakacje
10:40 Aleja gwiazd - rozrywka
11:00 Familiada - rozrywka
11:30 Telezakupy
12:05 Planeta Ziemia (6) - dokument
13:05 Czarne chmury (4) - serial
14:05 Córki McLeoda (109) - serial
15:00 Szansa na sukces (77) - rozrywka
16:00 Program lokalny
16:30 M jak miłość (729) - serial
17:25 Gilotyna - rozrywka
18:00 Panorama
18:25 Gorący temat - publicystyka
18:40 Sport-telegram
18:45 Pogoda
19:00 Barwy szczęścia (416) - serial
19:35 Kabaret na lato - rozrywka
20:10 Draka w Bronksie - film fabularny
21:45 07 zgłoś się (4) - serial
22:45 Oficerowie (13) - serial
23:45 Trzeci oficer (1) - serial
00:40 Szara strefa - czarny rynek - dokument
01:40 Oblicza Ziemi (8) - dokument
05:50 Rajskie klimaty (5) - serial

tvn

06:05 Na Wspólnej (702) - serial
06:35 Mamy cię! - rozrywka
07:55 Życie przede wszystkim (1) - serial
08:50 Ostry dyżur (71) - serial
09:50 Kobra - oddział specjalny (7) - serial
10:55 Telezakupy
12:35 Apetyt na kasę - rozrywka
13:35 Prawo pożądania (126) - serial
14:35 Superniania (1) - rozrywka
15:35 Niania (99) - serial
16:05 Życie przede wszystkim (2) - serial
17:05 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
18:05 Ostry dyżur (72) - serial
19:05 Przyjaciele (22) - serial
19:35 Niania (100) - serial
20:05 Dzika banda - film fabularny
23:00 Seks w wielkim mieście (3) - serial
23:40 Seks w wielkim mieście (4) - serial
00:15 Amerykański Ninja V - film fabularny
02:00 Arkana magii - rozrywka
05:25 112 - na każde wezwanie (109) - serial
05:55 112 - na każde wezwanie (110) - serial

CANAL+

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Simpsonowie (11) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Cień - film fabularny
09:35 Fałszywa dwunastka - film fabularny
11:15 Ślubne wojny - film fabularny
12:50 Skazani na siebie - film fabularny
14:50 Speed - Niebezpieczna szybkość - film fabularny
16:50 Smaczno, telewizorku - film fabularny
18:30 Enid - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Simpsonowie (12) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Wiosna 1941 - film fabularny
22:45 Radio na fali - film fabularny
01:05 Pociąg - film fabularny
02:40 Płatki - W stronę samopoznania - dokument
03:30 Aktualności filmowe
04:00 Muzyka - muzyka
04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:55 TV market
07:10 Fortuna Wiedzy (784) - serial
07:55 Strażnik Teksasu (5) - serial
08:55 Słodkie zmartwienia (27) - serial
09:25 Kaszmirowa mafia (3) - serial
10:25 Ostry dyżur (5) - serial
11:25 Szpital na perypetiach (9) - serial
11:55 Rodzina zastępcza plus (170) - serial
12:55 Mamuśki (27) - serial
13:25 I kto tu rządzi? (27) - serial
14:00 Miodowe lata (91) - serial
14:45 Świat według Bundych (185) - serial
15:10 Świat według Bundych (186) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (165) - serial
17:00 Dlaczego ja? (33) - serial
18:00 Miodowe lata (96) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (176) - serial
20:00 Depresja gangstera - film fabularny
22:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (56) - serial
23:15 Pytania i odpowiedzi - film fabularny
03:20 Tajemnice losu
05:00 Wstawaj! Gramy! (1297) - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:20 Zbuntowani (157) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Berlin, Berlin (8) - serial
10:25 Mój grzech (72) - serial
11:25 Idiotki nie idą do nieba (131) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Hollywoodzkie pojedynki (4) - rozrywka
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Drogówka
15:15 Rodzina Serrano (51) - serial
16:55 Zbuntowani (158) - serial
17:55 Berlin, Berlin (9) - serial
19:00 Mój grzech (73) - serial
20:00 Galileo
21:00 Krokodyl zabójca - film fabularny
23:00 Armstrong i Miller show (1) - serial
23:40 Selekcja - rozrywka
00:15 Big Brother V - rozrywka
01:15 Blackjack - film fabularny
03:10 Muzyczne listy - muzyka
04:00 TV market
04:50 Kinomania - kultura
05:15 Lalola (71) - serial

EUROSPORT

08:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
14:30 Holandia - Anglia
16:00 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
16:45 Eurogole - skrót wiadomości
16:55 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
18:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
18:45 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
21:45 Fotofinisz
22:15 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
00:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
01:00 Fotofinisz

TVP 1

06:00 Kawa czy herbata?
08:40 Owocowe ludki (13) - serial
09:10 Na wysokiej fali (11) - serial
09:45 Szkoła złamanych serc (209) - serial
10:35 Chopin2010.pl - muzyka
11:00 Pora na doktora
11:20 Telezakupy
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Raj
13:20 Don Matteo (3) - serial
14:25 Plebania (1496) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Przebojowa noc - rozrywka
15:25 Klan (1857) - serial
15:55 Klan (1858) - serial
16:20 Polska pięknieje (9) - dokument
16:25 Moda na sukces (5092) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Moda na sukces (5093) - serial
17:50 Czerdziestolatek (15) - serial
18:55 Przebojowa noc - rozrywka
19:05 Pocoyo (10) - serial
19:15 Nouky i przyjaciele (3) - serial
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
20:20 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
22:10 Tomek i ja - film fabularny
00:00 Ekstradycja III (1) - serial
01:00 Zagadkowa Jedyńka - rozrywka
02:05 Godzina szczytu - film fabularny

tvn

06:00 Mango - Telezakupy
07:00 Granie na śniadanie - rozrywka
08:00 Zorro (23) - serial
08:30 Szczecińskie lata Toma i Jerry'ego (7) - serial
08:55 Milionerzy - rozrywka
09:50 Kuchenne koszmary (3) - dokument
10:50 Granie na ekranie - rozrywka
11:50 Mango - Telezakupy
12:50 Na Wspólnej (1212) - serial
13:18 Na Wspólnej (1213) - serial
13:46 Na Wspólnej (1214) - serial
14:15 W-11 wydział śledczy - serial
14:55 Detektywi - serial
15:25 Tajemnice Smallville (11) - serial
16:25 Rozmowy w toku - talk show
17:20 Wizytówki festiwalowe 2010 - rozrywka
17:25 Sędzia Anna Maria Wesołowska (537) - serial
18:25 Detektywi - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy - serial
20:50 Firma - film fabularny
00:00 Grzech milczenia - film fabularny
02:00 Uwaga!
02:20 Po co spać, jak można grać? - rozrywka
03:25 Telesklep
03:50 Tajemnice Smallville (11) - serial
04:50 Nic straconego
05:40 Uwaga!

kinor

08:00 September - film krótkometrażowy
08:25 Przekłete oko proroka - film fabularny
10:20 Za drzwiami Actors Studio - dokument
11:20 Król szczurów - film fabularny
13:45 Miesiąc nad jeziorem - film fabularny
15:30 Opowieści złotego wieku - film fabularny
Dla Rumunów, żyjących w kraju ogarniętym dyktaturą Ceausescu, humor był zdecydowanie jedną z nielicznych metod samoobrony. Film ukazuje normalne w czasach rumuńskiego komunizmu sytuacje i charaktery.
18:20 Kraina wiecznego szczęścia - film fabularny
20:10 10 dni do wojny - film fabularny
22:10 Ali - film fabularny
00:55 Na szlaku - film krótkometrażowy
01:30 Pianistka - film fabularny
03:50 Sekret - film fabularny
05:55 Mrok - film krótkometrażowy

TVP 2

06:20 Znaki czasu
06:45 W krainie władcy smoków (3) - serial
07:20 M.A.S.H. (74) - serial
07:50 Codzienna 2 m 3 (34) - serial
08:30 Pytanie na śniadanie - wakacje
10:40 Aleja gwiazd - rozrywka
11:00 Familiada - rozrywka
11:30 Telezakupy
12:05 Jak wychowywać malucha (1) - dokument
13:10 Czarne chmury (5) - serial
14:05 Córki McLeoda (110) - serial
15:05 Królowie magii (2) - dokument
16:00 Program lokalny
16:30 M jak miłość (730) - serial
17:25 Gilotyna - rozrywka
18:00 Panorama
18:20 Gorący temat - publicystyka
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Barwy szczęścia (417) - serial
19:20 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
19:25 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
20:30 Bestia - film fabularny
22:05 Dr House (101) - serial
22:55 Tancerze (8) - serial
00:00 Łuk - film fabularny
01:35 Album kazimierski - dokument
05:45 Rajskie klimaty (6) - serial

tvn

06:25 Na Wspólnej (703) - serial
06:55 Superniania (1) - rozrywka
07:55 Życie przede wszystkim (2) - serial
08:50 Ostry dyżur (72) - serial
09:50 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
10:55 Telezakupy
12:35 Apetyt na kasę - rozrywka
13:35 Prawo pożądania (127) - serial
14:35 Superniania (3) - rozrywka
15:35 Niania (100) - serial
16:05 Życie przede wszystkim (3) - serial
17:05 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
18:05 Ostry dyżur (73) - serial
19:05 Przyjaciele (23) - serial
19:35 Niania (101) - serial
20:05 Na zakręcie - film fabularny
21:45 Seks w wielkim mieście (5) - serial
22:25 Seks w wielkim mieście (6) - serial
23:05 Doskonali świat - film fabularny
01:45 Arkana magii - rozrywka
05:35 Weronika Mars (1) - serial

CANAL+

06:00 Łapu capu ekstra - rozrywka
06:30 Muzyka - muzyka
07:00 Łapu capu
07:10 Nie przegap
07:20 Simpsonowie (12) - serial
07:45 Łapu capu
08:00 Gra dla dwojga - film fabularny
10:10 Cała naprzód - film fabularny
11:45 Hamlet II - film fabularny
13:25 Bionicle: Odrodzenie legendy - film fabularny
14:55 Ciosy - film fabularny
16:40 Mentalista (7) - serial
17:30 Detektyw Monk (14) - serial
18:20 Ostatnia szansa Harveya - film fabularny
20:00 Łapu capu
20:10 Simpsonowie (13) - serial
20:35 Nie przegap
20:45 Łapu capu
21:00 Instykt wilka - Upadłe anioły - film fabularny
22:45 South Park (7) - serial
23:10 South Park (8) - serial
23:45 Ip Man - film fabularny
01:40 Wielka majówka - film fabularny
03:10 Aktualności filmowe
03:40 Przepis na "Ciacho" - Kuchnia filmowa - dokument
04:05 Muzyka - muzyka
04:30 Łapu capu ekstra - rozrywka
05:00 Aktualności filmowe
05:30 Muzyka - muzyka

06:00 Nowy dzień z Polsat News
06:55 TV market
07:10 Fortuna Wiedzy (785) - serial
07:55 Strażnik Teksasu (6) - serial
08:55 Słodkie zmartwienia (28) - serial
09:25 Kaszmirowa mafia (4) - serial
10:25 Ostry dyżur (6) - serial
11:25 Szpital na perypetiach (10) - serial
12:00 Rodzina zastępcza plus (171) - serial
13:00 Mamuśki (28) - serial
13:30 I kto tu rządzi? (28) - serial
14:00 Miodowe lata (96) - serial
14:45 Świat według Bundych (187) - serial
15:10 Świat według Bundych (188) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (166) - serial
17:00 Dlaczego ja? (34) - serial
18:00 Miodowe lata (97) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (178) - serial
20:00 Kung Fu szal - film fabularny
22:10 Pigulka szczęścia - film fabularny
00:10 Krwawy obiad - film fabularny
02:00 Zagadkowa Noc (500) - rozrywka
03:15 Tajemnice losu
05:00 Wstawaj! Gramy! (1298) - rozrywka

06:10 Muzyczne listy - muzyka
07:20 Zbuntowani (158) - serial
08:20 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
09:20 Berlin, Berlin (9) - serial
10:25 Mój grzech (73) - serial
11:25 Idiotki nie idą do nieba (132) - serial
12:25 Muzyczne listy - muzyka
13:30 Hollywoodzkie pojedynki (5) - rozrywka
14:00 Dziewczyny z fortuną - rozrywka
15:00 Drogówka
15:25 Rodzina Serrano (52) - serial
16:55 Zbuntowani (159) - serial
17:55 Berlin, Berlin (10) - serial
19:00 Mój grzech (74) - serial
20:00 Galileo
21:00 Blackjack - film fabularny
23:05 Armstrong i Miller show (2) - serial
23:40 Selekcja - rozrywka
00:15 Big Brother V - rozrywka
01:15 Muzyczne listy - muzyka
02:20 Nobel '83 - pro memoria - muzyka
03:35 TV market
04:15 The Basement Sessions (2) - muzyka
05:00 AlleGra
05:20 Lalola (72) - serial

EUROSPORT

08:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
13:15 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
14:30 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
15:30 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
16:20 Eurogole - skrót wiadomości
16:30 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
18:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
22:15 Fotofinisz
22:45 Mistrzostwa Europy do lat 19 we Francji
00:00 Mistrzostwa Europy w Barcelonie
01:00 Fotofinisz

Porady

Jak posadzić na wsi las?

Od 1 czerwca do 31 sierpnia 2010 r. można starać się o przyznanie pomocy na zalesianie gruntów rolnych oraz gruntów innych niż rolne w Biurach Powiatowych ARiMR. Jest to już czwarty nabór wniosków na to działanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013. Ze szczegółami zaznajamia na naszych łamach Przemysław Kuczkowski, zastępca dyrektora toruńskiego oddziału ARiMR.

W poprzednich latach zalesianie gruntów rolnych cieszyło się sporym zainteresowaniem. Trzy lata temu chętnych do skorzystania z programu zalesiania z kujawsko-pomorskiego było 133, dwa lata temu 104, a w ubiegłym roku 127. Pomoc na zalesianie w ramach PROW 2007-2013 może być przyznana jednemu rolnikowi do powierzchni minimalnej 0,5 ha i maksymalnej 20 ha. Dodatkowo, jeśli działka nie przylega do lasu musi mieć przynajmniej 20 m szerokości.

Otrzymać płatność na zalesianie gruntów może:

- rolnik, który został wpisany do ewidencji producentów (prowadzonej przez ARiMR).
- grupa rolników (co najmniej 3), których grunty sąsiadują ze sobą,
- jednostka samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw

Jakie dofinansowanie może otrzymać beneficjent tego działania PROW 2007-2013?

Rolnik otrzymuje płatność składającą się z 3 pozycji, a mianowicie:

- Wsparcie na zalesienie – od 4620 zł/ha (iglaste na korzystnej konfiguracji) do 6230 zł/ha (liściaste na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12 stopni). Dodatkowo można otrzymać 2590zł/ha za ogrodzenie zalesienia (zgodnie z planem zalesienia) wypłacane w pierwszym roku po założeniu uprawy,
- Premia pielęgnacyjna – od 970 zł/ha (na terenach o korzystnej konfiguracji) do 1360 zł/ha (na stokach o nachyleniu terenu powyżej 12 stopni) przez pierwsze 5 lat po założeniu uprawy,
- Premia zalesieniowa – 1580

zł/ha dla osób, które uzyskuje co najmniej 25% dochodów z rolnictwa przez 15 lat po założeniu uprawy. W przypadku zalesienia gruntów innych niż rolne premia zalesieniowa nie jest wypłacana.

Co grozi rolnikowi, który nie będzie stosował się do zaleceń programu?

- Rolnik zwraca wsparcie na zalesienie jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że nie realizuje planu zalesienia, nie posiada dowodów zakupu sadzonek. Rolnik zwraca premię pielęgnacyjną, w części przeznaczonej na ochronę uprawy leśnej przed zwierzętami, za cały okres jej pobierania, jeżeli nie zastosował indywidualnych środków ochrony lub nie posiada dowodu ich zakupu, a zastosowanie tych środków zostało przewidziane w planie zalesienia.

- Rolnik zwraca pomoc na zalesianie w pełnej wysokości za cały okres jej pobierania, jeżeli zalesiony grunt nie został przekwalifikowany na grunt leśny z uwagi na negatywną ocenę udatności uprawy leśnej, uprawa leśna założona na gruntach rolnych została zlikwidowana przed upływem 15 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie, uprawa leśna założona na gruntach innych niż rolne została zlikwidowana przed upływem 5 lat od dnia uzyskania pierwszej płatności na zalesianie.

Z jakimi problemami jeśli chodzi o ten program najczęściej zmagają się rolnicy?

- Najczęściej pojawiają się błędy lub braki występujące w dokumentacji przedstawionej w Biurze Powiatowym ARiMR. Wielu rolników nie przestrzega terminów przeprowadzenia czynności określonych w rozporządzeniu zalesieniowym.

Jaka jest właściwa ścieżka po-

stępowania z wnioskiem ażeby nie nastroczało to większych problemów gospodarzowi?

- W 2010 roku wnioski o przyznanie pomocy przyjmowane są od 1 czerwca do 31 sierpnia.

- Rolnicy zainteresowani ubieganiem się o wsparcie finansowe, jeszcze przed złożeniem wniosku o pomoc, powinni posiadać plan zalesienia, który zawiera wytyczne dotyczące założenia i prowadzenia uprawy leśnej. Aby uzyskać plan zalesienia trzeba złożyć w nadleśnictwie wniosek. Sporządza się go w dwóch egzemplarzach. Jeden pozostaje u rolnika i na nim należy uzyskać potwierdzenie terminu złożenia wniosku o sporządzenie planu zalesienia. Drugi pozostaje w nadleśnictwie. Wykonanie planu zalesienia jest bezpłatne. Można go sporządzić dla rolnika lub dla grupy rolników.

- Po weryfikacji wniosku, kierownik Biura Powiatowego ARiMR wydaje postanowienie o spełnieniu niezbędnych warunków we wniosku o przyznanie pomocy na zalesianie lub decyzję o odmowie przyznania pomocy. Otrzymanie przez rolnika postanowienia, umożliwia rozpoczęcie przez niego prac zalesieniowych.

- Sposób oraz termin wykonania zalesienia, jest opisany w sporządzonym przez Nadleśniczego planie zalesienia. Zalesienie należy wykonać w terminie określonym w planie zalesienia, jednakże nie później niż w okresie sadzenia przypadającym na wiosnę roku następującego po tym, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy na zalesianie.

- W ciągu 7 dni od zakończenia zalesienia, rolnik powinien pisemnie powiadomić nadleśniczego o wykonaniu zalesienia. Wówczas nadleśniczy wyda zaświadczenie o zgodności zalesienia z planem zalesienia. Oświadczenie o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia, do którego obowiązkowo dołączone jest zaświadczenie nadleśniczego, powinno zostać złożone do biura powiatowego ARiMR do 20 maja roku, w którym zalesienie wykonano wiosną. Przyznanie pomocy na zalesianie następuje w drodze decyzji kierownika biura powiatowego.

- W terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, ARiMR wypłaci: wsparcie na zalesienie, premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową. Należność zostanie przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy.

Piotr Wołyński

Bezpieczeństwo

Ogień lubi żniwa

W upały i podczas pracy maszyn w zapyleniu nie trudno o zaproszenie ognia. Jak tego uniknąć i jak zabezpieczyć maszyny przed pożarem?

Główną przyczyną pożarów sprzętu rolniczego są ocierające się o siebie współpracujące części powodujące zaproszenie ognia poprzez iskrzenie albo poprzez wytworzenie wysokiej temperatury z powodu silnego tarcia. Współpraca niektórych części i ocieranie się o siebie jest normalnym procesem, do czasu, do kiedy pamiętamy o regularnej konserwacji i oczyszczaniu tych elementów z kurzu i pyłu. Jeśli zapomnimy o codziennym serwisie – współpracujące powierzchnie zaczną wskutek wzmożonego tarcia wytwarzać ciepło w nadmiarze, co spowodować może w konsekwencji zapalenie się np. słomy czy pyłu. Dlatego zawsze należy przed wyjechaniem kombajnem czy ciągnikiem sprzęgniętym z np. prasą – oczyścić maszyny z kurzu, plew, pyłów i dobrze nasmarować. Poprzez smarowanie rozumiemy należy nie tylko wciśnięcie smaru do kalamitek, ale również wytarcie pozostałości po starym (wypchniętym) ze smarowanych przestrzeni smarze. Ponadto koniecznie sprawdźmy i uzupełnijmy zbiorniczki na olej, którym smarowane są elementy ruchome i napędowe, jak np. koła zębate i łańcuchy. Nie powinny pracować na sucho. Z drugiej strony nie popadajmy w przesadę i nie dopuszczajmy do nadmiernego smarowania.

Olej też jest łatwopalny i dostawanie się go na obudowy wraz z kurzem powoduje nie tylko szybsze obklejanie się maszyn, ale stanowić może magazyn dobrze palnej pasty, która może ujawnić się w najmniej oczekiwanym momencie i stanowić zaczątki silnego pożaru.

Wymagane przez przepisy ruchu drogowego wyposażenie pojazdów samochodowych w co najmniej jedną gaśnicę proszkową, jest minimum, które może pomóc w stłumieniu pożaru w zarodku. Niewiele można jednak nią zrobić, jeśli ogień zajął większy obszar. Dlatego w przypadku maszyn rolniczych nie liczymy na to, że mała gaśnica pomoże. Tym bardziej, że kiedy maszyny te pracują głośno i w dużym zapyleniu, trudno zauważyć dym. W kabinie najlepiej mieć gaśnicę proszkową, dobrze jest taką samą zamocować przy komorze silnika. Z uwagi na to, że silnik stanowi źródło wysokiej temperatury oraz miejsce, gdzie znajdują się łatwopalne substancje – tam też łatwo o pojawienie się ognia. Gaśnica proszkowa GP6 ABC 6kg kosztuje od około 80 do 120 zł brutto. Z kolei gaśnica pianowa – z uwagi na zawartość wody – powinna znajdować się w okolicy wylotu słomy i plew.

PW

REKLAMA

**SKUP
BYDŁA
POURAZOWEGO**

ODBIÓR Z DOMU

tel. 605 275 830

REKLAMA

**TANIO
I SZYBKO
RATY**

**PRODUCENT GARAŻY
BLASZANYCH**

**tel. 56/ 659-06-43
668-307-725**

TYPOWE I NA ZAMÓWIENIE

www.blaszaczki.pl

Kościoł

Posługiwać jak Chrystus

James Manjackal to charyzmatyczny duchowny z Indii, który związany jest od ponad trzydziestu lat z ruchem Odnowy w Duchu Świętym. Jednym z owoców spotkań z tym niezwykłym księdzem są uzdrowienia. Warto poświęcić im nieco więcej miejsca w naszych rozważaniach.

Głosić Słowo Boże i uzdrawiać

Ojciec James Manjackal podczas spotkań z wiernymi przywołuje nierzadko słowa Jezusa, w których Bóg mówi: „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim nioś dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana” (Ewangelia według świętego Łukasza).

Przypomina on, że posługa Jezusa podzielona była na dwie części. Pierwsza to głoszenie Słowa Bożego, druga natomiast to uzdrawianie. Wypędzanie złych duchów i przebaczenie grzechów jest częścią uzdrawiania. Ojciec Manjackal podczas swoich spotkań z wiernymi przekonuje, że do dzisiaj nic się w tej kwestii nie zmieniło. W wywiadzie „Idź naprzód, Ja jestem z tobą” („Posłanie”, nr 6/2009) ojciec James mówi: „I to jest problem także na dzisiaj. Kiedy patrzymy na ludzi, widzimy, że oni potrzebują uzdrowie-

nia zarówno na ciele, jak i w duszy, i nie ma kto im tego dać. My, chrześcijanie, którzy doświadczaliśmy mocy Ducha Świętego, musimy im to dać. Powinniśmy być w stanie dotrzeć do ludzi, aby dać im to uzdrowienie.”

Uzdrawianie to jest rzeczywistość

Podczas Mszy świętych i modlitw, które prowadzi ojciec James dochodzi do uzdrowień. Szczególnie spektakularne są te, które stają

się od razu odczuwalne. Ojciec w trakcie modlitwy wymienia imiona uzdrowionych osób. Następnie wylicza też choroby, z których ludzie zostają uleczeni. Nierzadko są to ciężkie schorzenia, które doskwierały ludziom przez długie lata. Są to na przykład nowotwory czy inne równie niebezpieczne choroby. Szczególnie wzruszające są momenty podczas, których osoby uzdrowione dają świadectwa. Mówią wtedy

James Manjackal

o tym, co im dolegało i o sytuacji po uzdrowieniu. Są szczęśliwe, nierzadko rozpoczynają nowe życie.

Sam ojciec James mówi na ten temat tak: „Uzdrowienie to jest rzeczywistość. Jednak uzdrawianie nie jest moim głównym celem. Jest nim przyprowadzenie ludzi do królestwa Bożego, czyli do Kościoła. To jest ważniejsze. Tak właśnie też było w życiu Chrystusa. Dlaczego On uzdrawiał? Aby ludzie zaczęli się modlić, aby przyjmowali zbawienie. Jego główną troską były dusze. Docierał do dusz także przez uzdrowienie ciała i ja też to czynię. Kiedy patrzę na siebie, to oczywiście widzę, że ja nie leczę nikogo. Jest tylko jedna Osoba, która to potrafi: to właśnie Jezus Chrystus”.

To potrafi tylko Jezus

Ojciec James jest zdecydowanie przeciwny określeniom, że to on uzdrawia. Nie czuje się w żaden sposób dumny z daru, którym się posługuje. Podczas każdych rekolekcji powtarza: „Nie zawierajcie mi, nie ufajcie mi, tylko Jezusowi. On jako jedyny zwyciężył nasze grzechy i ich konsekwencje, czyli choroby. On jako jedyny przyniósł uzdrowienie światu, więc moim obowiązkiem jest przyprowadzanie ludzi do Niego. I On uzdrawia”.

Bóg czyni z ojca Jamesa swe narzędzie. Poprzez jego modlitwę, poprzez jego ręce – „Taka jest właśnie rzeczywistość, że Jezus uzdrawia przez Swoją Kościół. Jestem częścią tego Kościoła, jestem ka-

planem, katolickim księdzem, więc On czyni to też przeze mnie”.

Gdy na przykład biskupi pytają ojca Manjackala o to, skąd tyle uzdrowień podczas jego rekolekcji, on odpowiada: „Ponieważ mówię o grzechu i nawróceniu. Kiedy wyrzekniemy się grzechu, kiedy ustępuje grzech, przychodzi uzdrowienie». Być może podczas innych rekolekcji, w których uczestniczyście, nie słyszycie tak wiele na temat grzechu, żalu za grzechy, nawrócenia, spowiedzi. Bardzo silnie to akcentuję – sami o tym też dobrze wiecie – ponieważ dzięki temu ludzie otrzymują uzdrowienie od Pana. Grzech zawsze jest blokadą dla uzdrowienia, dla dobrego zdrowia. Podczas wszystkich rekolekcji widzę, jak ma miejsce wiele uzdrowień. Jezus je daje. Niektórzy są uzdrawiani podczas spowiedzi, adoracji, inni podczas mszy. Śpiewam pieśni, a Pan daje mi też taki dar, że widzę imiona niektórych osób, wymawiam je i to też w jakiś sposób wzmacnia ich wiarę. Mówię szczerze, że następują prawdziwe uzdrowienia. Możecie przeczytać niektóre świadectwa w Internecie, a także w moich książkach. Są też prawdziwe uzdrowienia fizyczne w waszym mieście czy innych miastach. Wiele osób jest uzdrawianych ze stwardnienia rozsianego, z raka – ustępują naprawdę ciężkie choroby”.

Dariusz Guzowski

REKLAMA

Najmocniejsze pokrycia dachowe DEKARSTWO i CIESIELSTWO

Blachodachówki i blachy trapezowe: Bratex Dachy „Hestia” Blachy trapezowe: T-8, T-14, T-18, T-35 Blachodachówki: Ruukki

F.H.U.P. Dach System Piotr Mizikowski
 Golub-Dobrzyń, Cisowa 11
 tel./fax. 56 683 22 17
 tel. kom 602 621 039, 664 458 186
 www.dachsystem.entro.pl

INFORMATOR

Pogotowie
numer alarmowy 999
lub 112 z telefonów kom.

ZOZ Szpital Powiatowy
Wolności 27
tel. 56 689 17 35

Komenda Powiatowa Policji
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.
Wolności 28
tel. 56 687 72 21

**Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej**
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.
Matejki 11
tel. 56 689 09 00

Straż Miejska
Wolności 18
tel. 56 688 17 10

Administracja:
Starostwo Powiatowe
Wolności 44
tel. 56 688 24 50

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
Wolności 18
tel. 56 688 45 00

Urząd Gminy Wąbrzeźno
Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

Urząd Gminy Dębowa Łąka
tel. 0 56 688 49 10

Urząd Gminy Płużnica
tel. 056 688 72 10

Urząd Gminy w Książkach
tel.(056) 68 88 167

**Urząd Miasta i Gminy
w Radzynie Chełmińskim**
Pl. Tow. Jaszczurczego 9
tel. 0 56 688 60 01

Miejski Punkt Informacji
ul. Poniatowskiego 8
tel. 056 471 99 60

Powiatowy Urząd Pracy
Wolności 44
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
Maciej Rataja 2
tel. 56 687 17 77

**Powiatowa Stacja
Sanitarно-Epidemiologiczna**
1 go Maja 46
tel. 56 688 17 55

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Wolności 27a
tel. 56 687 33 15

Zarząd Dróg Powiatowych
1 go Maja 61
tel. 56 687 13 79

PKP Informacja
tel. 56 621 30 44, 56 699 50 09

PKS
tel. 56 688 14 62

Horoskop 22 – 28 lipca

Koziorożec (22.12.-20.01.)

 Planety stawiają wymagania, z którymi musisz się szybko uporać, jeśli chcesz wejść w nowy miesiąc bez obciążeń. Są to wymagania natury psychologicznej i dotyczą głównie uczuć i związków z najbliższymi. Możesz wyciągnąć rękę do zgody, posłuchać „należności” i zamknąć sprawę przynajmniej na dwa miesiące. Masz dodatnie saldo w dziedzinie finansowej, co powinno Cię cieszyć.

Byk (21.04.-21.05.)

 To Twój gorszy czas. Nie możesz sobie jednak pozwolić na dystans do świata i bez troski relaks, ponieważ musisz uczestniczyć w życiu innych ludzi i robić to, do czego Cię zmuszają. Kto wie, czy przymusowe obowiązki nie są lekarstwem na chandrę? Jeśli zwolnisz tempo i zdobędziesz się na wyrozumiałość wobec bliźnich, wyjdiesz z dołka.

Panna (24.08.-23.09.)

 Gwiazdy wróżą Ci wzrost sił, płodność, odrodzenie i korzystne zmiany. Czeką Cię kolejne przełomy. Będziesz mogła sfinalizować sprawy, z którymi dotąd nie mogłaś sobie poradzić. Ich zakończenie będzie pomyślne, bo okres dobrej passy dopiero się rozpoczyna. W sprawach sercowych pamiętaj o tym, że jeśli los zamyka przed nami jedno drzwi, to zaraz otwiera kolejne. Znajdź do nich drogę.

Wodnik (21.01.-19.02.)

 Pierwsze trzy dni tego tygodnia musisz przeznaczyć na odpoczynek i lenistwo. Gwiazdy gwarantują Ci postęp zawodowy, ale żeby zdobywać szczyty trzeba mieć końskie zdrowie, a o zdrowie musisz dbać sam. Warto się zrelaksować, bo wkrótce sprawy nabiorą takiego tempa, że ani się obejrzyś, jak wylądujesz na twardym, stałym gruncie. Przypływ pieniędzy i obiecujące kontakty to nie lada gratka.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

 W partnerskim sektorze Twojego horoskopu widać nowy etap w relacjach międzyludzkich. Gwiazdy sprzyjają budowaniu układów osobistych, zawodowych i biznesowych. Sukces towarzyski i zawodowy zaowocuje sukcesem finansowym. Rozpoczniesz nowy miesiąc w atmosferze przyjaźni, współpracy i świetnych szans nawet na małżeństwo.

Waga (23.09.-22.10.)

 Uświadomisz sobie, że dotychczasowy stan posiadania jest sprawą fundamentalną i nie możesz sobie pozwolić na kolejne straty. Spokojnie, nic Ci nie grozi. Wręcz przeciwnie: masz szansę na pomnażanie dobrobytu, nie tylko dla siebie, ale też dla innych. Po długim czasie masz wreszcie dobrą passę finansową. Jasne, że wygrasz. Tym razem nie popełnisz błędów. Twoją słabością jest zbyt szczodre serce.

Ryby (20.02.-20.03.)

 Wyjątkowy tydzień pod względem zawodowym. Jeśli przyłożysz się do pracy, sława i popularność będą w zasięgu ręki. Możesz skorzystać z dobrej passy finansowej, niewykluczone jest nowa praca. A miłość? Zauważysz swoje wysokie notowania, ale czy one Cię zadowolą – to inna sprawa. Jeśli poczujesz się usatysfakcjonowana, gratulacje. Jeśli nie – trzeba będzie spotkać się z samą sobą.

Rak (22.06.-22.07.)

 Praca, zdrowie i służba – to Twój program na najbliższe dni. Stożce daje Ci dużo życiowej energii, ale uważaj, bo Twój organizm narażony jest na choroby. Służba wiąże się z domem, z poświęceniem dla osób, które kochasz. Ogranicza ona teraz Twoją karierę, ale z biegiem czasu przekonasz się, że tak nie jest. Dom pozostanie źródłem Twojej mocy.

Skorpion (24.10.-22.11.)

 Urozmaicą i wzbogacą się Twoje kontakty z ludźmi. Masz prawo być pewny siebie, bo masz pełne kieszenie pieniędzy. I nie bój się, że zbiedniejesz. Wzbogacasz nie tylko siebie, ale i innych. Wkrótce czeka Cię szczyt intelektualny, więc uruchom szare komórki i wprowadzaj w życie swoje pomysły. Na pewno na tym wiele zyskasz.

Baran (21.03.-21.04.)

 Najbliższe dni to czas nauki, odkrywania nowych obszarów wiedzy, nowych doświadczeń. Jeśli sądzisz, że posiadasz już wiedzę o życiu – skorygujesz swoje zdanie, bo przed Tobą rozwój i postęp. Masz teraz świetną intuicję. Kulejące interesy i niezadowolone znikną, los odwróci się na Twoją korzyść i zaczniesz doświadczać okresu koniunktury.

Lew (23.07.-23.08.)

 Nadchodzące dni zapowiadają się optymistycznie. Można Ci wróżyć wszystko, oprócz nudy. Fart w interesach ujawni się w najbliższych tygodniach. Romansowa, seksualna dobra passa przeciągnie się aż do końca wakacji, więc masz sporo czasu na przyjrzenie się z nowej miłości – ale wcześniej zdejmij różowe okulary – lub na scementowanie stałego związku.

Strzelec (23.11.-21.12.)

 Dobry czas dla domu, domowników i spraw rodzinnych. Utrwaliłeś kontakty ze starymi przyjaciółmi? Sprawiałeś komuś prezent bezinteresownie? Wkrótce przyjdzie okres odpoczynku, refleksji, wycofania, słabszej kondycji, podsumowań. Jeśli bilans okaże się pozytywny, będziesz bogatszy o nowe doświadczenia.

wrózka Adelajda

Pogoda

		temperatura	ciśnienie	wiatr	deszcz
		minimalna/odczuwalna/maksymalna			
Czwartek 22.07.2010					
dzień 7:00 - 19:00		26/27/37	1001 hPa	8 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		20/24/29	1001 hPa	11 km/h	0 mm
Piątek 23.07.2010					
dzień 7:00 - 19:00		24/27/37	1001 hPa	19 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		19/24/29	1000 hPa	15 km/h	11,4 mm
Sobota 24.07.2010					
dzień 7:00 - 19:00		16/21/25	1001 hPa	22 km/h	6,4 mm
noc 19:00 - 7:00		14/19/22	1004 hPa	7 km/h	0 mm
Niedziela 25.07.2010					
dzień 7:00 - 19:00		16/21/25	1005 hPa	11 km/h	0 mm
noc 19:00 - 7:00		14/18/21	1007 hPa	14 km/h	0,5 mm

Zagadki Profesora

CZARODZIEJ

Czarodziej ustawił w szeregu 5 flakonów z tulipanami. Z lewej strony znajdują się 2 tulipany czerwone, z prawej – 2 tulipany żółte. Środkowy flakon jest pusty. Kto potrafi przełożyć tulipany przestrzegając następujących warunków:

- tulipany wolno przekładać pojedynczo,
- można przy tym omijać tylko jeden flakon (nie dwa!)
- środkowy flakon służy do wymiany.

Odpowiedź dotycząca zagadki z poprzedniego numeru:
Możliwości malowania sześcianów są następujące:

- Wszystkie sześć ścian jednym kolorem – 2
- Jedna ścianka czerwona (lub niebieska) – 2
- Dwie ścianki czerwone (lub niebieskie):
  - 2 przeciwstawne ścianki – 2
  - 2 przyległe ścianki – 2
- Trzy ścianki jednym kolorem:
  - 3 przyległe do siebie ścianki (dwoma krawędziami) – 1
  - 3 ścianki (w tym 2 sobie przeciwstawne) – 1
- Razem więc można pomalować tylko 10 sześcianów.

HUMOR

Matura z historii:
– Omów państwo Ostrogotów.
– Nie wiem...
– Dobrze, to omów państwo Wizygotów.
– Też nie wiem.
– Pytanie ratunkowe?
– Jeśli można...
– Porównaj państwo Ostrogotów z państwem Wizygotów.

W czasach PRL trzy żony policjantów spierają się, który z ich mężów jest głupszy.
– Mój przejechał na czerwonym świetle i sam sobie wypisał mandat.
– Mój zgubił kluczyki od samochodu, otworzył go śrubokrętem i sam się aresztował za włamanie.
– To nic, mój przeskoczył ladę w Peweksie i poprosił o azyl!

Slużacy w liberii	Słynne w Oliwie	Rewol- wer kowboja	▼	Drewniane naczy- nie do prania	Rosyjs- kie zapasy	Ssak morski, np. nerpa	▼	Muzyka Stanki	▼
				Piosenkarka jak bursztyn		Urzędowy doku- ment papieski		Rybie gody	
▶		16		Weeken- dowy dzień	7		19		
Ciasto w rulonie						Rozkaz cara	6	15	
Alumi- nium				Picasso					8
		18		Pomiesz- czenie dla warto- wnika		Błona gałki ocznej	12	Przodek krowy	
▶		21							Główny pokarm Chiń- czyka
Egzoty- czny ziemniak		Agrogaz	Wiel- biciel		2		14		10
▶						Obszar użytków rolnych		Córka Zeusa	
20					3	„Domek” dla auta			
Głosowa- nie na kandy- datów	„Znudzo- ny” pies	23	Tam ogląda- my film	Pole leżące odło- giem					
▶							Jedno- stka infor- macji		Biblijny ogród, Eden
4			9			11			
Bajkowy połtwór						Twórca opery „Oberon”			
Maż” kłaczy		13					5		
Grecki bożek pasterzy				Jeden z narko- tyków	1	22	17		
Droga asfal- towa						Góry w Azji			

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 23 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Juliana Tuwima.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

TORTILLA MEKSYKAŃSKA Z MIĘSEM

Składniki:

- 3 szkl. mąki kukurydzianej
2 szkl. letniej wody
40 dag mięsa mielonego
1 puszka kukurydzy
kilka kropoli oliwy
3 cebule
- 0,5 łyżeczki soli
4 łyżki oliwy
1 puszka czerwonej fasoli
3 szczypty chili
4 łyżki koncentratu pom.
6 ząbków czosnku

Sposób przyrządzenia:

Ciasto: mąkę kukurydzianą, sól, wodę i oliwę wyrabiać na jednolitą masę do tego momentu, aż nie będzie się kleić, następnie uformować kulę. Przykryć ją ścierką i odstawić na godzinę. Podzielić na 12-15 części i każdą cienko rozwałkować, by uzyskać okrągły kształt. Następnie usmażyć placki na rozgrzanej patelni bez tłuszczu 1-2 min. z każdej strony, aż ich brzegi będą lekko podsuszone. Zdjąć i położyć na talerz. Usmażyć cebulę, wycisnąć do niej czosnek i dodać mięso mielone. Gdy całość lekko się podsmaży, dodać chili, kilka łyżek koncentratu oraz kukurydzę i fasolę. Gotowy farsz nałożyć na połowę placka i zakryć drugą połową.

TORTILLA Z KURCZAKIEM

Składniki:

- 8 szt. tortilli pszennych
1 op. czosnkowo-ziołowej marynaty do mięs z dressingiem
2 ogórki
łyżka wyłuskanych orzechów arachidowych
4 łyżki kwaśnej śmietany
- pierś kurczaka
2 papryki
olej

Sposób przyrządzenia:

Mięso kurczaka opłukać, osuszyć, pokroić w paski. Włożyć do miski, wymieszać z marynatą i łyżką oleju. Z mieszanki na dressing i kwaśnej śmietany przyrządzić sos. Ogórki opłukać, osuszyć, pokroić w plasterki. Paprykę opłukać, rozkroić, oczyścić z nasion, pokroić w wąskie paseczki, dodać ogórki i orzechy, wymieszać. Mięso obsmażyć na gorącym oleju. Tortille podgrzać. Na ciepłe placki wyłożyć mięso i warzywa, tortille zwinąć w rolki, polać nadzienie śmietanowym dressingiem.

SUDOKU

	6	1		2	7
	9	2	3		
5	2	7		6	
3				1	
2		5	4	7	8
1	5		3		
	6		7	9	2
		1	8		

5	9		3		7
	7				6
			5	4	
4			3	7	9
3	9	1		6	
					4
8	3		1		8
			5	4	

	2	3		4	1
		8	6		3
5	9				
			3	8	2
3	2	1	4	6	5
5		7	9	4	
		8		7	9

3	4	8			2
			1	5	
					8
9			2		4
			7	4	5
5	4				2
5	6	1			
			6	7	3

4	1			3	6
			1	9	
	5	2		8	
					8
	2	4		3	7
3	6			4	
5		6	9	4	
			5	6	9

				1	6
9		5	3		
3	2	8			
1	7			4	
			2	9	1
			7	5	8
8	7	1	4		

TORTILLA HISZPAŃSKA

Składniki:

- 500 g ziemniaków
kiełbasa (najlepiej paprykowa)
sól, pieprz
- 2-4 jajka
oliwa z oliwek

Na oliwie z oliwek usmażyć pociętą w cienkie talarki ziemniaki. Po zdjęciu ziemniaków z patelni, usmażyć na niej (używając tej samej oliwy) pociętą w poprzeczne paski kiełbasę. W misce roztrzepać jajka, dodać sól i pieprz do smaku. Dodać do masy jajecznej usmażone talarki i kiełbasę, wymieszać. Wylać wszystko na patelnię (najlepiej dobrą teflonową) i usmażyć nie mieszając. Lekko podważać drewnianą łopatką brzegi tortilli tak, by wszystko się podpiekło od spodu. Jak placek będzie miał stałą konsystencję, zsunąć tortillę z patelni na pokrywkę i odwrócić. Usmażyć na drugiej stronie na złoty kolor.

Kościół

Przedwojenna młodzież

Schole i oazy kościelne szczyt popularności przeżywały na początku lat 90. Obecnie wielu duchownych stara się przyciągnąć młodzież do kościoła. Takiego problemu nie mieli przedwojenni księża - również ci z powiatu wąbrzeskiego.

Według danych z 1926 roku w powiecie wąbrzeskim istniało 17 męskich katolickich stowarzyszeń młodzieżowych. Ich członkami było 637 chłopców. Poza tym działało 10 stowarzyszeń żeńskich, w skład których wchodziło 370 członkiń. Dodatkowo w tym samym roku powstawać zaczęły Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Płużnicy i Nowej Wsi Królewskiej. Natomiast w przyszłości chciano założyć kolejne koła w Kurkocinie, Pułkowie, Ostrowitem Golubskim, Zieleniu, Wielkiej Łące, Sierakowie i Jarantowicach.

Na czym polegało członkostwo w takim stowarzyszeniu? Przede wszystkim na działalności religijnej. Młodzi ludzie uczestniczyli w częstej spowiedzi i szczególnie kucie Eucharystii przejawiającym się w adoracjach,

procesjach i przede wszystkim częstym uczestnictwem we mszy św. i przyjmowaniem komunii św.

Kierownictwo stowarzyszeń kształcono na kursach, zjazdach, zlotach, wizytacjach oddziałów. Szerokie rzesze członkowskie kształcono przez akcję odczytową. Największym powodzeniem u młodzieży cieszyły się imprezy sportowe, wycieczki, obozy, przedstawienia, akademie, wieczornice oraz szkolenia zawodowe (przysposobienie rolnicze, kursy higieny, prowadzenia gospodarstwa domowego itd.).

Młodzież zrzeszona w stowarzyszeniach katolickich chciała wpływać na losy i kształt ojczyzny. Stąd wielkie znaczenie miało budzenie postaw patriotycznych. Obchodzono uroczystości rocznice ważnych wydarzeń, święta naro-

dowe, szczególnie rocznice odzyskania niepodległości i powstań narodowych.

Co kilka tygodni młodzież spotykała się na zebraniach stowarzyszeń. Stałymi punktami spotkań była modlitwa i tzw. Kwadrans biblijny, podczas którego głośno czytano Pismo św. Odczytywano także referaty. Na przykład w zebraniu stowarzyszenia w Golubiu w 1937 roku młodzież wysłuchała referatu na temat „Grosz do grosza”. Poza tym wysłuchano obszernych fragmentów utworu literackiego pt. „Piotruś a gwiazdy”.

Kres rozkwitowi stowarzyszeń katolickich dla młodzieży przyniosła wojna. Po niej z wiadomych przyczyn ich rozwój był bardzo mocno ograniczony.

PW

Informacje o zgonach publikujemy na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego.

Kondolencje przyjmujemy w formie ogłoszeń płatnych pod nr tel. (56) 682 26 80

Zawiadamiamy, że zmarł

Zygmunt Olejnik

(lat 73)

Zawiadamiamy, że zmarł

Janusz Szczepański

(lat 61)

Zawiadamiamy, że zmarł

Edward Sochalski

(lat 73)

Zawiadamiamy, że zmarł

Kazimierz Rochnowski

(lat 59)

Sport

Wodniacy sprzed lat

W dzisiejszym numerze prezentujemy wycinek Gazety Bydgoskiej z września 1925 roku. Zapowiada on Regaty Wioślarskie na Brdzie, które miały zakończyć sezon. W wyścigach wzięła udział również ekipa Gimnazjalnego Klubu Wioślarskiego Vambresia.

Zawody na Brdzie w Bydgoszczy pod koniec września zamykały sezon wioślarski. Tor na rzece przepływającej przez Bydgoszcz miał długość 1800 metrów. Zawodnicy musieli go pokonywać pod prąd. Zanim rozpoczęto wyścigi wszyscy wodniacy uczestniczyli w mszy św. w bydgoskim kościele Serca Jezusowego.

Zespół z Wąbrzeźna wystartował w czwartym biegu w czwórkach klepkowych klubów. Ich bezpośrednimi rywalami byli wioślarze z Chełmży. Vambresia wygrała w 6:62 minuty.

Po ukończeniu biegów, przy hymnie wioślarskim odegrany przez orkiestrę 15 pułku, generał Thommee ściągnął sztandar wioślarski z masztu zamykając tym samym

sezon wioślarski.

Generał Wiktor Thommee był polskim oficerem pochodzącym z Wileńszczyzny, w którego żyłach płynęła francuska krew. W czasie II wojny światowej walczył w szeregach Armii Łódź, a następnie w Modlinie.

Wieczorem w salach Resursy Kupieckiej odbyła się huczna zabawa, która trwała do białego rana. W ten właśnie sposób kończył się sezon wioślarszy w 1925 roku.

PW

Ryńsk

Siła plotki

W 1881 roku przez kilka dni cały powiat wąbrzeski żył tematem kupna Ryńska przez cesarza niemieckiego. Jak się szybko okazało była to plotka, lecz nawet w czasach, gdy świat nie był „globalną wioską”, a ludzie nie mieli dostępu do telefonów czy internetu rozniosła się ona po całej okolicy lotem błyskawicy.

— **Plotki o Ryńsku.** W sprawie tej pisze Thorner Ztg. Dobra Ryńsk dostarczają naszemu miastu wiele materiału do zabawy. I tak ktoś, co był w Ryńsku, opowiada, że cesarz kazał zakupić Ryńsk za 2 500 000 mrk., a ponieważ obecny właściciel żąda tylko 2 400 000 m., postanowił, by resztujące 100 000 m. oddać synowi poprzedniego właściciela. — Opowiadanie takich rzeczy świadczy albo o wielkiej troskliwości opowiadaczy, albo o ich łatwości. Opowiedziano im po prostu bajeczkę, by działać w pewnym oznaczonym kierunku. Opowiadanie dalej takich bajeczek daje wiele do myślenia, zwłaszcza, że tak wybitne mają piętno zmyślenia, jak to. Cesarz nie kupi Ryńska, jak to już donieśliśmy.

Porady specjalisty

Pożyteczne żelazo

Ze względu na stosunkowo małą zawartość żelaza w produktach spożywczych i powszechną, w szczególności u kobiet, tendencję do zmniejszania całkowitego spożycia kalorii, dość trudno jest osiągnąć zalecany poziom żelaza w racji pokarmowej.

Żelazo to drugi składnik mineralny, którego niedobór najczęściej występuje u ludzi w Polsce. Zbyt niska podaż prowadzi bowiem do niedokrwistości niedobarwliwej – tj. niedoboru barwnika hemoglobiny. Częstość powodem tej choroby bywa także niedobór witamin: B12 i B9 (kwasu foliowego).

Do charakterystycznych objawów niedokrwistości należy zaliczyć:

- bladej skóry, błony śluzowej i spojówek oka;
- zanik brodawek nitkowatych w centralnej części języka
- łyczekowane i prążkowane paznokcie

Niedobór żelaza powoduje, że tkanki organizmu są niedotlenione, co wiąże się z tendencją do szybkiego męczenia się, powstania bólów i zawrotów głowy, jak również szumu w uszach. W ciężkich przypadkach może prowadzić do wystąpienia mroczków przed oczami, omdleń, stanów podgorączkowych i pobolewania w okolicach serca, zaburzeń rozwoju psychomotorycznego i intelektualnego (u dzieci).

Zapotrzebowanie na żelazo w istotny sposób różni się od wieku i płci. U małego dziecka, odstawanego od piersi, jest ono szczególnie duże, gdyż organizm wymaga uzupełnienia zapasów wyczerpanych w czasie odżywiania pokarmem matki, który zawiera stosunkowo mało tego składnika. Kolejnym okresem zwiększonego zapotrzebowania na żelazo jest dorastanie. Dziewczeta w tym okresie, podobnie jak kobiety w wieku rozrod-

ZAPAMIĘTAJ!

- * W każdym posiłku uwzględnij warzywa i owoce o dużej zawartości witaminy C. Najlepszym jej źródłem są: natka pietruszki, papryka czerwona, brokuły, pomidory, truskawki, czarne porzeczki, cytrusy, aronia itd. Pamiętaj, że jest ona wrażliwa na temperaturę, dlatego najlepiej, jeśli jest to możliwe, spożywaj wymienione produkty na surowo.
- * Nie popijaj posiłków kawą czy herbatą. Zawierają one taninę, która hamuje wchłanianie żelaza z przewodu pokarmowego. Pij je między posiłkami z dodatkiem odtłuszczonego mleka (2% tł.) lub cytryny.
- * Z umiarem używaj otręb pszennych itp. Są źródłem błonnika, a jego nadmiar utrudnia przyswajanie żelaza
- * Mleko i przetwory mleczne są bogate w wapń. Nadmierna podaż wapnia ogranicza wchłanianie żelaza.

ZACHOWAJ UMIAR!

czym, powinny spożywać więcej tego składnika niż przedstawiciele płci przeciwnej, a to ze względu na straty żelaza z krwią menstruacyjną. Dopiero po okresie przekwitania zapotrzebowanie organizmu na żelazo zmniejsza się.

U mężczyzn straty dobowe żelaza wynoszą ok. 1 mg, a u kobiet przed menopauzą ok. 1,5 mg. Natomiast w czasie miesiączki, w zależności od obfitości i czasu jej trwania, straty żelaza wahają się od 10-50 mg (średnio ok. 20 mg/cykl).

W produktach żywnościowych występują dwa rodzaje żelaza: hemowe (znajdujące się w produktach pochodzenia zwierzęcego) i niehemowe (występujące głównie w produktach pochodzenia roślinnego).

Żelazo jest lepiej przyswajalne z połączeń hemowych niż niehe-

mowych. Przyswajalność żelaza hemowego może dochodzić do 30% u osób z niedoborem tego składnika. Wchłanianie żelaza z produktów zależy od wielu czynników dotyczących samego organizmu, czyli od stopnia wysycenia, rodzaju produktu, postaci chemicznej żelaza, interakcji pomiędzy składnikami diety.

Do czynników zwiększających wchłanianie żelaza należą: mała zawartość tego składnika w organizmie, obecność w posiłku produktów mięsnych, obecność w posiłku produktów z dużą zawartością witaminy C, kwasu foliowego, aminokwasów (histydy, L-cysteiny) oraz miedzi. Czynniki powodujące spadek przyswajalności to: niektóre produkty spożywcze (np. żółtko jaja); wysoki poziom białka i tłuszczu w diecie; fitiny, niektóre składniki mineralne (wapń, cynk, mangan). Powyższe zasady dotyczą głównie żelaza niehemowego. Wchłanianie żelaza hemowego jest mniej uzależnione od innych składników diety.

Dla przeciętnego Polaka głównym źródłem żelaza są produkty zbożowe (30%) oraz mięso (30% ogólnej zawartości tego pierwiastka w całodiennej racji pokarmowej).

Należy również podkreślić, że niekorzystnym zjawiskiem jest nadmierna podaż żelaza z racji pokarmowej. Może powodować: zmniejszone wchłanianie innych składników mineralnych (cynku, miedzi), zwiększone ryzyko występowania infekcji, nadmierne gromadzenie żelaza w tkankach prowadzące m. in. do uszkodzenia trzustki, wzrost produkcji wolnych rodników, co powoduje zwiększone ryzyko nowotworów i choroby wieńcowej. Przypadki te jednak są sporadyczne.

specjalista ds. żywienia
Karolina Strupczewska

Zdrowie

Bezpieczne korzystanie z telefonów komórkowych

Nie ma jednoznacznych dowodów szkodliwości pola elektromagnetycznego, związanego z korzystaniem z telefonów komórkowych. Jednak w wielu opiniach naukowych zaleca się wzmożoną ostrożność przy używaniu ich.

Jak ograniczyć skutki oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego telefonów komórkowych? Warto przestrzegać kilku zasad:

- rozmawiając przez telefon trzymać go w pewnej odległości od głowy
- używać zestawów słuchawkowych lub głośno mówiących
- unikać rozmów przy niskim poziomie sygnału anteny stacjonarnej
- skrócić czas rozmów do niezbędnego minimum
- w czasie rozmowy nie dotykać ręką anteny
- podczas kupowania telefonu zwracać uwagę na aparaty z zewnętrzną anteną
- podczas kupowania aparatu zwrócić uwagę, by wartość współczynnika SAR (Specific Absorption Rate) była jak najniższa. SAR określa jak duża część energii emitowanej przez telefon komórkowy zamieniana jest przez organizm na ciepło. Maksymalna wartość SAR w przypadku telefonów sprzedawanych w Europie wynosi 2W/kg masy ciała dla próbki o wadze 10 g. Wszystkie dostępne na rynku aparaty spełniają tę normę, jednak różnice w wartościach SAR różnych modeli mogą być znaczne – niektóre modele mają SAR o wartości nawet poniżej 0,1 W/kg, w przypadku niektórych innych modeli, podczas testów, stwierdzono wartości kilkunastokrotnie wyższe. Od końca 2001 roku wartości współczynnika SAR podawane są w instrukcjach obsługi wszystkich sprzedawanych w Europie modeli telefonów komórkowych

- jeśli aparat ma wysuwaną antenę, to należy ją wysunąć podczas rozmowy
- unikać prowadzenia rozmów w windzie i innych zamkniętych pomieszczeniach, które wymuszają przełączanie telefonu na większą moc a także w samochodach – karoseria samochodu tłumi fale emitowane przez telefon, więc moc nadawania sygnału zostaje znacznie zwiększona. Jeśli rozmawiamy w budynkach, należy podejść do okna – wówczas telefon będzie emitował znacznie mniej energii

- zrobić krótką przerwę przed przyłożeniem aparatu do ucha. W momencie nawiązywania połączenia telefon przez krótką chwilę nadaje z mocą zbliżoną do maksymalnej. Dopiero po nawiązaniu

połączenia parametry sygnału są dostosowywane do warunków odbioru oraz nadawania i moc sygnału zostaje zmniejszana

- w czasie gdy nie używamy telefonu, nie trzymajmy go przy sobie, a jeśli musimy, to w zewnętrznym pokrowcu przy pasku, klawiaturą w stronę ciała, a baterią na zewnątrz
- nie używać telefonu w czasie burzy

• telefonu komórkowego nie powinny używać dzieci i osoby z rozrusznikiem serca. Z badań wynika, że dzieci absorbują promieniowanie mikrofalowe 3,3 razy bardziej intensywnie niż dorośli. Powodem jest inny kształt geometryczny głowy i właściwości elektryczne tkanek. Dodatkowo podatność organizmu dziecka na negatywne skutki zdrowotne ekspozycji może być spowodowana przebiegającymi w organizmie procesami rozwojowymi i nieukończoną budową i funkcjonowaniem układu nerwowego.

Jednym z największych projektów badawczych, mających na celu ustalenie wpływu promieniowania na zdrowie, jest INCNIRP – International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection, UK Stewart Enquiry oraz International EMF Project – projekt realizowany przez Międzynarodową Organizację Zdrowia. Jeśli chodzi o maszyny nadawcze, to w porównaniu z telefonami komórkowymi ich promieniowanie jest zdecydowanie mniejsze. Pola elektromagnetyczne mierzone w pobliżu stacji bazowych GSM są zwykle tysiące, a nawet setki tysięcy razy niższe niż te, które powstają podczas rozmowy przez telefon komórkowy.

oprac. (bla)
materiał WSSE w Krakowie

Zawartość żelaza w 100g produktu	Rodzaj produkt
<1 mg	Mleko i przetwory mleczne; Ziemniaki, Ryby (większość); Owoce (większość); Ryż; Warzywa (większość);
1-4 mg	Pieczywo i inne produkty zbożowe; Mięso; Drób; Jaja; Warzywa (grostek zielony, boćwina, buraki)
> 4 mg	Podroby (wątroba, nerki); Suche nasiona roślin strączkowych; Natka pietruszki;

SYTUACJA:

Wyobraźmy sobie sytuację, że bramkarz wyrzuca z ręki piłkę przed siebie z własnego pola karnego, a ta niesiona podmuchem wiatru wpada aż do bramki przeciwnika nie dotykając po drodze nikogo. Czy taka bramka może być uznana?

DECYZJA:**TAK**

Sytuacje w których jeden bramkarz strzelił drugiemu gola oddając strzał z kilkudziesięciu metrów zdarzały się już w historii. Natomiast gol zdobyty przez bramkarza rzucającego piłkę ręką to już sytuacja niezmiernie rzadka. Niemniej sędzia musi uznać gola, ponieważ piłka złapana przez bramkarza była "w grze", a żaden z przepisów nie precyzuje, że bramkarz może strzelić gola tylko nogą. Bramkarz jako jedyny na boisku ma za to prawo dotykać piłkę ręką.

SYTUACJA:

Obrońca biegnie z piłką w kierunku swojego pola karnego po czym podbija piłkę nogą na wysokość 2 metrów i głową podaje futbolówkę do swojego bramkarza. Co robi sędzia?

DECYZJA:**RZUT WOLNY DLA ATAKUJĄCYCH****WYJAŚNIENIE SĘDZIEGO:**

Samo podanie piłki głową do bramkarza jest dozwolone. Jednak w przytoczonej sytuacji takie zachowanie obrońcy uznane jest jako "niesportowe" i przez to karane rzutem wolnym.

Żużel

Byki złapane za rogi

Po trzech porażkach z rzędu kibice toruńskiego Unibaxu wreszcie mogli się cieszyć z efektownej a zarazem efektywnej jazdy swych pupilów. Anioły odniosły przekonujące zwycięstwo z głównym pretendenciem do złotych medali w sezonie 2010 Unistami z Leszna. Na słowa uznania zasługuje szczególnie dwójka zawodników toruńskich aniołów: Adrian Miedziński i niespodziewanie Emil Pulczyński.

Właśnie Emil był głównym bohaterem początku spotkania. Nie dość, że bieg młodzieżowy wygrał w cuglach to w biegu numer 4 przeprowadził akcję na pierwszym okrążeniu, której nie powstydziliby się król toruńskiego owalu Tomasz Gollob. Emil bez problemów minął Jurice Pavlica, Ryana Sullivana oraz Leigh Adamsa. Koledzy przecierali oczy ze zdumienia, iż wychowanek aniołów pokonał legendę australijskiego żużla.

Kolejne biegi dostarczały spodziewanych emocji, a Unibax powiększał przewagę, aby w kulminacyjnym momencie, czyli po biegu numer 10 przewaga aniołów sięgnęła 18 punktów. W drużynie z Torunia wreszcie był widoczny duch walki, jedynie od legendy toruńskiego speedwaya Wiesława Jagusia można było oczekiwać zdecydowanie więcej. Przeciwnieństwem dla małego wojownika był Adrian Miedziński, który bezapelacyjnie z każdym występem czuje się co raz pewnie jako lider toruńskich aniołów.

W drużynie gości jedynie Janusz Kołodziej nie zawiódł oczekiwań swoich kibiców, poniżej swej formy zaprezentował się Jarek Hampel oraz Leigh Adams. Zupełnie zawiódł Damian Baliński, notabene najmniej lubiany żużlowiec wśród kibiców z Torunia.

Zwycięstwo naszej drużyny pozwala mieć nadzieję, iż wreszcie nadszedł czas, w którym Unibax dostanie wiatru w żagle i skutecznie powalczy o drużynowe

Unia Leszno - 39

1. Jarosław Hampel - 10 (3,0,2,3,2,w)
2. Troy Batchelor - 2 (0,2,0,-)
3. Janusz Kołodziej - 13+1 (2,3,0,2*,3,3)
4. Damian Baliński - 3 (0,1,-,2)
5. Leigh Adams - 7+1 (2,1,2,0,1*,1)
6. Jurica Pavlic - 3+1 (0,0,-,2,1*)
7. Sławomir Musielak - 1 (1,0)

Unibax Toruń - 51

9. Chris Holder - 10 (2,3,3,0,2)
10. Wiesław Jaguś - 4+2 (1*,2*,1,0)
11. Adrian Miedziński - 12 (3,1,3,3,2)
12. Hans Andersen - 9 (1,3,1,3,1)
13. Ryan Sullivan - 7 (1,2,3,1,0)
14. Emil Pulczyński - 6 (3,3,0,-)
15. Michael Jepsen Jensen - 3+1 (2*,1,0)

Bieg po biegu:

1. (60,29) Pulczyński, Jensen, Musielak, Pavlic 5:1
2. (59,91) Hampel, Holder, Jaguś, Batchelor 3:3 (8:4)
3. (59,27) Miedziński, Kołodziej, Andersen, Baliński 4:2 (12:6)
4. (59,37) Pulczyński, Adams, Sullivan, Pavlic 4:2 (16:8)
5. (59,56) Andersen, Batchelor, Miedziński, Hampel 4:2 (20:10)
6. (59,69) Kołodziej, Sullivan, Baliński, Pulczyński 2:4 (22:14)
7. (59,33) Holder, Jaguś, Adams, Musielak (Pavlic) 5:1 (27:15)
8. (59,35) Sullivan, Hampel, Jensen (Pulczyński), Batchelor 4:2 (31:17)
9. (59,30) Holder, Adams (Baliński), Jaguś, Kołodziej 4:2 (35:19)
10. (58,87) Miedziński, Pavlic, Andersen, Adams 4:2 (39:21)
11. (58,80) Hampel (Batchelor), Kołodziej, Sullivan, Jaguś 1:5 (40:26)
12. (58,56) Miedziński, Hampel, Pavlic, Jensen (Pulczyński) 3:3 (43:29)
13. (59,85) Andersen, Baliński, Adams, Holder 3:3 (46:32)
14. (58,85) Kołodziej (Baliński), Holder, Adams, Sullivan 2:4 (48:36)
15. (58,81) Kołodziej, Miedziński, Andersen, Hampel (w/u) 3:3 (51:39)

Mistrzostwo Polski. Niestety do pomocy przydałoby się, aby frekwencja na stadionie była zdecydowanie większa. Liczba 6669 nie jest oszałamiającą liczbą kibiców.

Krzysztof Sławkowski
fot. unibax

Na czele świetnie dysponowany Adrian Miedziński

Piłka nożna

Czas poszukiwań

Piłkarze Unii Wąbrzeźno rozpoczęli serię spotkań sparingowych, przygotowujących zespół do ligowych rozgrywek. W tym roku sparingi są dla unitów szczególnie ważne. W nowym sezonie zabraknie w składzie „biało-błękitnych” kilku zawodników z podstawowej jedenastki, więc mecze kontrolne są okazją do przygotowania nowego składu na sezon 2010/11.

Pierwszym sparingowym przeciwnikiem unitów była drużyna Drwęcy Nowe Miasto Lubawskie, występująca w warmińsko-mazurskiej lidze okręgowej. Mecze odbył się w miniony piątek w Nowym Mieście Lubawskim. Mimo że spotkanie zaplanowano na 18.30, to nawet o tak późnej porze piłkarze rozgrywali je w „tropikalnych” warunkach. Z powodu upału sparingowy mecz rozegrano, dzieląc go na trzy półgodzinne tercje, by zawodnicy w jak najlepszej formie znieśli trudności spotkania.

Piątkowy mecz był ciekawym widowiskiem. Obie drużyny podeszły do niego z zaangażowaniem godnym walki o ligowe punkty. Drużyna Unii w pierwszych minutach meczu zaskoczyła gospodarzy ofensywnym nastawieniem. Efektem tego naporu była pierwsza bramka, zdobyta przez Bartosza Krysztofiaka z rzutu karnego w 25. minucie spotkania. Strata bramki wpłynęła mobilizująco na drużynę gospodarzy. Wprawdzie ciągle ich akcje wyglądały na mniej składne niż te, które przeprowadzali unicy, ale na początku drugiej tercji spotkania udało się im wyrównać. Odpowiedź „biało-błękitnych” była niemal natychmiastowa. Gola na 1:2 zdobył Jarosław Rybszleger, który po raz kolejny pokazał, że jego mocną stroną są strzały z dystansu.

Dopiero w trzeciej tercji pił-

karze Drwęcy zagrali jak przystało na gospodarzy spotkania. Wyrównali stan meczu na 2:2 i choć ciągle nie można było powiedzieć, że przejęli inicjatywę w spotkaniu, na trzy minuty przed końcem regulaminowego czasu gry wyszli na prowadzenie. Unicy za wszelką cenę dążyli do wyrównania. Tuż przed końcowym gwizdkiem wydawało się, że mecz zakończy się remisem. Spotkanie było coraz bardziej nerwowe i arbiter po raz drugi odgwiżdżał rzut karny dla Unii. Do piłki podszedł znowu Bartosz Krysztofiak, ale rezerwowi bramkarz Drwęcy okazał się być lepszy w tym pojedynku, broniąc zarówno strzał z jedenastu metrów, jak i dobitkę.

W tym spotkaniu unicy wystąpili w dość eksperymentalnym składzie, ale zaprezentowali się dobrze, mimo że mecz zakończył się niekorzystnym wynikiem.

- Celem spotkań sparingowych jest szukanie ustawienia drużyny na nowy sezon, a w tym roku trzeba radykalnie zmienić skład – wyjaśnia trener Sebastian Isbrandt. - Z klubu odeszło kilku zawodników, którzy wiosną występowali w podstawowym składzie. Marcin Stempki i Rafał Wąs postanowili poszukać klubu, w którym będą ich czekały mniejsze wymagania treningowe i prawdopodobnie występować będą w barwach Promienia Kowalewo Pomorskie. Jakub Klarkowski wró-

cił do Mustanga Ostaszewo, a Cezary Gozdek i Łukasz Budziński zdecydowali się na grę w Starcie Warlubie. Dlatego konieczne było sprawdzenie w sparingu zawodników młodzieżowych oraz dwóch piłkarzy z innych klubów, których grę obserwujemy pod kątem przydatności dla zespołu Unii.

W tym tygodniu unitów czekają dwa kolejne sparingi, z drużynami Piasta Łasin i Startu Warlubie. Pozostaje mieć nadzieję, że „biało-błękitni” zaprezentują się w nich równie dobrze jak podczas meczu w Nowym Mieście Lubawskim. Wyniki spotkań sparingowych są sprawą drugorzędną, dla unitów ważniejsze od zwycięstw jest skrzystalizowanie podstawowego składu na nowy, ligowy sezon.

Drwęca Nowe Miasto Lubawskie – Unia Wąbrzeźno 3:2

Bramki dla Unii: Bartosz Krysztofiak (k.), Jarosław Rybszleger.

Unia Wąbrzeźno: Jan Wiśniewski, Bartosz Krysztofiak, Szymon Markiewicz, Michał Rudziński, Michał Tacyński, Jarosław Rybszleger, Tomasz Liszaj, Tomasz Słojkowski, Mateusz Kłodawski, Oskar Olszewski, Paweł Makowski, Sebastian Isbrandt oraz dwóch zawodników testowanych.

tekst i fot. Jarek Brzuska

REKLAMA

Bartosz Krysztofiak należał do wyróżniających się zawodników Unii

Po tym faulu arbiter odgwiżdżał pierwszy rzut karny

Unicy do ostatniego gwizdka walczyli o korzystny wynik

REKLAMA

Fundacja Lokalna Grupa Działania WIECZNO

informuje o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania 4.1/413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy dla działania 312 „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Termin składania wniosków:

od 12 lipca 2010 r. do 03 sierpnia 2010 r.

Miejsce składania wniosków:

Wnioski należy składać bezpośrednio w biurze Fundacji LGD WIECZNO, ul. Mickiewicza 12, 87-200 Wąbrzeźno, od poniedziałku do piątku w godz. 07:15-15:15

Tryb składania wniosków: Wnioski wraz z załącznikami należy składać na odpowiednich formularzach w 1 egzemplarzu w wersji papierowej.

Limit środków dostępnych w konkursie:

100 000,00 zł

Dokumenty do pobrania oraz szczegółowe informacje o konkursie zamieszczono na stronie www.lgdwieczno.pl

Informacji udziela również Biuro Fundacji LGD pod numerem tel. (56) 687-75-35.

Gabinet Medycyny Estetycznej

W Bobrowie k. Brodnicy

Wykonujemy:

BOTOX

JEDYNA SKUTECZNA LIKWIDACJA ZMARSZCZEK (kurze łapki, czoło, unoszenie brwi, zmarszczki palacza, trójkąt Marsa)

MEZOTERAPIA

SKUTECZNE ODŻYWIENIE SKÓRY TWARZY I SZYI

WYPEŁNIACZE

WYPEŁNIANIE (wypełnianie głębokich bruzd, konturowanie twarzy, powiększanie ust, Volumetria.)

INTRALIPOTERAPIA

NOWOŚĆ NIECHIRURGICZNE USUWANIE TKANKI TŁUSZCZOWEJ (Podbródek, brzuch, pośladki, uda)

WIĘCEJ INFORMACJI UDZIELAMY:

Tel. 666-32-85-19 www.estetykabobrowo.pl

Po Kujawach i Pomorzu

Jedziemy do ... Solca Kujawskiego

Solec Kujawski słynie z Parku Dinozaurów. Jednak to niejedyna atrakcja turystyczna tego miasta. Aktywnych zainteresuje aquapark, Klub Ekstremalnych Sportów Wodnych i nowoczesna hala sportowa z centrum odnowy biologicznej. Odpoczynek od miejskiego zgiełku znaleźć można nad brzegami Wisły lub w Puszczy Bydgoskiej.

Co warto zobaczyć?

- W Solcu znajdują się dwa zabytkowe kościoły. Świątynia p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wybudowana została w 1847 roku. Zobaczyć w niej można piękne witraże. Miłośników sztuki sakralnej zainteresuje także kościół p. w. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika wybudowany w latach 1910-1912, posiadający stylowe nawy, prezbiterium i piękne ołtarze wykonane w stylu barokowym oraz ołtarz główny zbudowany w stylu manierystycznym o bogatej dekoracji.

- Niezwykle prezentuje się solecka starówka. Do jednych z ładniejszych budynków zaliczamy kamienicę przy ul. 23 Stycznia 13, w której aktualnie mieści się Zespół Szkół Zawodowych. Wybudowana została w latach 1891-1903 w stylu neoklasycystycznym. Przy tej samej ulicy, numerem 32 oznaczony jest budynek mieszkalny, w którym dawniej mieściła się siedziba nadleśnictwa. Jest on przykładem architektury charakterystycznej dla obiektów z przełomu XIX i XX wieku na terenach zaboru pruskiego. Z ciekawszych budynków wymienić można pozostałości osadnictwa olenderskiego, które znajdują się na terenie wsi Otorowo i Przyłubie.

- W remizie Ochotniczej Straży Pożarnej, przy ulicy 29 Listopada urządzono Muzeum OSP, w którym prezentowane są zbiory ilustrujące ponad 100-letnią tradycję jednostki.

- W Solcu znajduje się Radiowe Centrum Nadawcze. Powstało we wrześniu 1999 roku, dzięki niemu możliwa jest słyszalność I programu Polskiego Radia w całym kraju i poza jego granicami. Dwa maszty – nadajniki zdążyły się już wpisać w krajobraz gminy. Po uprzednim uzgodnieniu istnieje możliwość zwiedzenia obiektów RCN.

- Nie lada gratkę dla turystów stanowi stacja WOPR na Wiśle. To jedno z niewielu miejsc na szlaku wiślanym z Krakowa do Gdańska przygotowanych z myślą o wodniakach. Są tu sanitariaty, wypożyczalnia sprzętu pływającego, odbywają się m.in. pokazy pływania i ratownictwa. Tu działa także Klub Ekstremalnych Sportów Wodnych, który propa-

guje nowe formy wodnego szaleństwa (narty wodne, loty spadochronowe nad Wisłą itp.).

- Gmina Solec poszczycić się może niezwykle atrakcyjnymi warunkami naturalnymi. Urzekający jest nadwiślański krajobraz z pomnikami przyrody w postaci zabytkowych topoli. Znaczna część gminy stanowi teren Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej. W jej granicach znajduje się jeden z największych kompleksów wydm śródlądowych w Polsce oraz Puszcza Bydgoska.

oprac. kr
zdjęcia i informacje pochodzą
z internetowej strony
Urzędu Miasta i Gminy
Solec Kujawski, instytucji mu
podległych oraz Starostwa
Powiatowego w Bydgoszczy

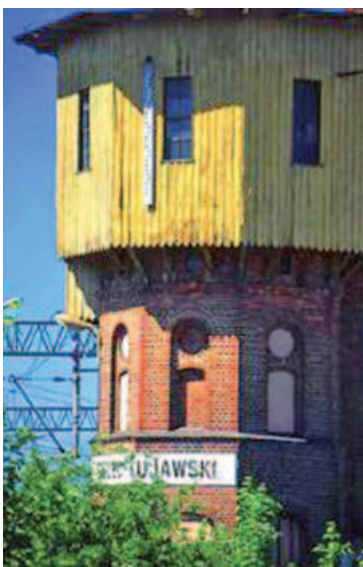
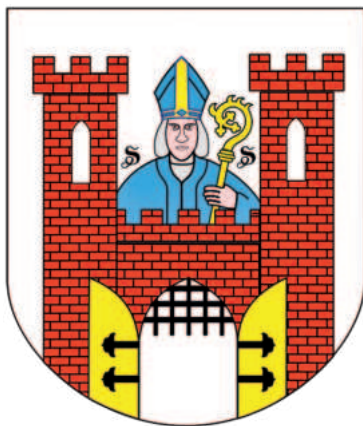
NIE TYLKO ZWIEDZANIE

- Solec Kujawski ma bogate zaplecze sportowe. Nowoczesna hala sportowo-widowiskowa przeznaczona jest do uprawiania takich dyscyplin sportowych jak: piłka ręczna, piłka halowa, koszykówka, siatkówka, badminton, gimnastyka, akrobatyka, judo, zapasy itp. W obiekcie organizowane są imprezy o randze krajowej i międzynarodowej. Obiekt wyposażony jest w przebieralnię, toalety, szatnie, pomieszczenia odnowy biologicznej, siłownię, kręgielnię i pomieszczenia klubowe. Znajduje się tu także kawiarnia i zaplecze hotelowe. Do dyspozycji amatorów sportu jest także stadion miejski z dwoma boiskami do gry w piłkę nożną oraz bieżnią lekkoatletyczną i skocznią do skoku w dal. Turystów zainteresuje także Park Wodny. Oprócz basenu sportowego znajduje się część rekreacyjno-rehabilitacyjna, na którą składają się dwie zjeżdżalnie, basen do nauki pływania, basenik dla mam z dziećmi, sztuczna rwąca rzeka, bicz wodny, gejzery, jacuzzi i urządzenia do hydromasażu.

- Przy ulicy Toruńskiej 8 znajduje się Muzeum Solca im. księcia Przemysła. Ma ono charakter regionalno-historyczny. Muzeum zaprasza na ekspozycję stałą „Dzieje Solca Kujawskiego i okolic” oraz wystawy czasowe. Wstęp wolny.

- W Solcu znajduje się wiele szkół ponadgimnazjalnych. Dużą popularnością cieszy się Liceum Wieloprofilowane, które kształci m.in. renowatorów zabytków architektury.

- Przy drodze krajowej nr 10 zlokalizowany jest Park Przemysłowy o powierzchni 36 ha. Na tych terenach istnieje możliwość powstania następujących branż działalności gospodarczej: przemysł spożywczy, tekstylny, materiałów budowlanych i rolno-przetwórczy.

Kolejowa wieża ciśnień

**Do gminy Solec Kujawski
zaprasza
burmistrz
Antoni Nawrocki**

Jurapark

Radiowe Centrum Nadawcze

Hala OSiR-u

Chata olenderska

Pomnik „Bohaterom Walki i Zwycięstwa”

Budynek ratusza

Malowniczy krajobraz w rejonie Wisły